

SVENLJUNGA
KOMMUN

Översiktsplan Svenljunga kommun

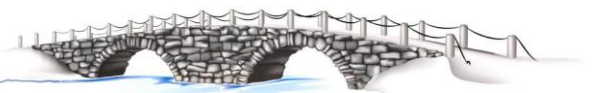
Svenljunga kommun, Västra Götalands län

särskilt utlåtande
antagandehandling
bilaga

.....
Kommunfullmäktige

Dnr: KSF-2015-41

Datum: 2020-09-24

Innehållsförteckning

Översiktsplan Svenljunga kommun	1
Vad är ett särskilt utlåtande?	3
Hur gick utställningen till?	3
Utställningsförslaget	3
Utskick och annonsering	3
Låna vår samhällsstrateg!	3
Inlämning av synpunkter.....	4
Redovisning av justeringar efter utställningen	40
Redovisning av inkomna synpunkter	4
Externa myndigheter	4
Mellankommunala intressen	9
Organisationer	10
Allmänheten	27
Låna vår samhällsstrateg	32
Interna synpunkter	37
Tidplan	40

Vad är ett särskilt utlåtande?

Efter utställningen av översiktsplanen ska kommunen enligt plan- och bygglagen sammanställa inkomna synpunkter i ett särskilt utlåtande och redogöra för de eventuella ändringar i planen som synpunkterna har lett till.

Det särskilda utlåtandet med de sammanställda synpunkterna ska sedan bifogas de övriga översiktsplanehandlingarna. Om synpunkter som inkommit under utställningen inte kan tillgodoses i planförslaget bör detta särskilt motiveras. Kommunen ska även redovisa länsstyrelsens granskningsyttrande tillsammans med översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del, ska det anmärkas i planen.

Hur gick utställningen till?

Förslag till ny översiktsplan för Svenljunga kommun har varit ute på utställning mellan den 20 september och 20 november 2019 för att få in synpunkter.

Utställningsförslaget

Arbete med ny kommunövergripande översiktsplan har pågått sedan början av 2016. Ansvarig för arbetet är "Styrgruppen för Översiktsplan" som består av en representant från varje parti i kommunfullmäktige plus kommunstyrelsens ordförande. Utställningsförslaget finns tillgängligt digitalt på kommunens hemsida.

Utskick och annonsering

Att förslag till ny översiktsplan har varit på utställning och att kommunen vill få in synpunkter från allmänheten har annonserats på olika sätt. Bland annat i ortstidningen (STT), sociala medier (facebook och instagram), på kommunens webbplats. För att informera interna och externa myndigheter, organisationer, företag, föreningar och närliggande kommuner m.fl. har vi skickat ut ett särskilt information via mail.

Låna vår samhällsstrateg!

Under samrådet 2018 testade vi att genomföra en ÖP-turné för att ge medborgare i kommunen möjlighet att komma och träffa projektledare för arbetet med översiktsplanen. Intresset var då svalt och inför utställningen var kommunen tvungen att tänka om för att få upp intresset och få in fler synpunkter. I den information som gick ut, gavs följande möjlighet:

Låna vår samhällsstrateg!

Är ni en grupp som är intresserade av att veta mer om och har frågor om vår kommande översiktsplan? Då kan ni, under utställningstiden, samla er och bjuda in vår samhällsstrateg som kan hjälpa till att förklara, svara på frågor och ta in synpunkter på vår kommande översiktsplan.

Vår samhällsstrateg blev inbjuden till följande tillfällen:

Datum	Organisation	Antal
26 sep	Överlida – Mjölback byalag	5 st
3 okt	Häcksvik - Östra Frölunda	6 st

10 okt	Mårdaklev byalag	10 st
16 okt	C-KD-MP	22 st
28 okt	Svenljungabygdens naturskyddsförening	6 st
29 okt	Örsås byalag	9 st
30 okt	LPO	8 st
12 nov	Holsljunga Byalag	11 st
18 nov	Sexdrega Byalag	9 st
Totalt:		86st

Under de fysiska träffarna presenterades förslaget, diskuterades innehåll och i vissa fall togs även synpunkter in. En del av organisationerna har även lämnat skriftliga synpunkter i efterhand.

En informationsinsats angående att översiktsplanen är på utställning, att kommunen tar in synpunkter och att det finns möjlighet att träffa kommunens samhällsstrateg presenterades på byalagsmötet den 24 sep 2019 i Sexdrega.

Inlämning av synpunkter

Förslag till ny översiktsplan har kunnat lämnas skriftligen via den digitala översiktsplanen, per post, via email eller muntligt via telefon.

Antal synpunkter som kommit in skriftligen via det digitala formuläret: 34st

Resterade synpunkter som presenteras i webbkarta, som inkommit via telefon eller personligt möte och som senare lagts in av samhällsstrateg: 11st

Synpunkter som kommit in skriftligen: 38 st

Totalt: 83 st

Svar som kommit in utan synpunkter: Falkenbergs kommun, Gislaveds kommun, Luftfartsverket, Västra Götalandsregionen, Lantmäteriet, Marks kommun, Vattenfall eldistribution AB,

Redovisning av inkomna synpunkter

Externa myndigheter

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen tagit fram ett förslag till ny översiktsplan. Förslaget tar på ett bra sätt utgångspunkt i vision och utvecklingsstrategier för att landa i

tydliga avvägningar för mark- och vattenanvändningen. Översiktsplanen ger god vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Länsstyrelsen bedömer att berörda riksintressen tillgodoses.

Länsstyrelsen bedömer att det som föreslås medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB följs.

I översiktsplanen föreslår kommunen sjutton områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Länsstyrelsen bedömer att områdena kan bidra till landsbygdsutveckling, men också att kommande naturinventeringar kan komma att visa att omfattande begränsningar och justeringar av områdena måste göras. Det beror på att kommunen i översiktsplanen pekat ut LIS-områden utan att naturvärden utretts.

Länsstyrelsen bedömer att frågor som berör mark- och vattenområden och som angår angränsande kommuner samordnas på ett lämpligt sätt.

Planen bedöms inte medföra sådan negativ påverkan avseende människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion att det i ett senare planeringskede ska ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL. Det förutsätter dock att kommunen följer de rekommendationer för utredningar och riskbedömningar som lyfts fram i översiktsplanen och att lämpliga åtgärder säkerställs. När det gäller risken för översvämning till följd av skyfall behöver översiktsplanen bli tydligare. Det saknas en konsekvensanalys över hur planerad bebyggelseutveckling kan påverkas av ett skyfall.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen

Länsstyrelsen bedömer att berörda riksintressen tillgodoses.

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen bedömer att det som föreslås medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB följs.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

I översiktsplanen föreslår kommunen sjutton områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Länsstyrelsen bedömer att områdena kan bidra till landsbygdsutveckling, men också att kommande naturinventeringar kan komma att visa att omfattande begränsningar och justeringar av områdena måste göras.

Kommunen anger i översiktsplanen att områden som pekas ut som LIS-områden, inte innebär ett ställningstagande från kommunens sida om att områdena ska exploateras. Kommunen vill med utpekandena istället lägga grunden för att det ska vara möjligt att exploatera i områden i någon mån efter att naturvärden utretts.

Varje LIS-område har särskilda förutsättningar som behöver beaktas och särskild hänsyn som behöver tas. Länsstyrelsen anser att kommunen inte bör skjuta för mycket av ställningstagandet framåt till kommande prövningar. Om ett utpekande av ett LIS-område ska vara meningsfullt så ska det mesta av bedömningen och avvägningen mellan naturvärden, friluftsvärden och exploaterings effekter vara gjord redan då området utpekats. Länsstyrelsen anser att kommunen inte ska peka ut LIS-områden med höga naturvärden där det finns tveksamheter kring huruvida en exploatering kan komma att skada dessa naturvärden. Områden som kan drabbas av översvämning, ras eller skred ska i princip inte heller pekas ut.

Då kommunen valt att peka ut LIS-områden utan att utreda områdenas naturvärden finns en osäkerhet i LIS-områdenas lämplighet. Kommande utredningar kan visa på behov av justeringar, omfattande begränsningar och till och med att tänkt utveckling överhuvudtaget inte är lämplig. Sedan tidigare har Länsstyrelsen pekat på de två angränsande LIS-områdena i Kalv som tveksamma, då båda områdena har klassats med höga värden i lövskogsinventeringar och uppgifter finns om fridlysta arter. Kommunen presenterar i utställningsförslaget också en rad hela nya LIS-områden, som har naturvärden av större eller mindre betydelse.

Det måste, av översiktsplanen, framgå att naturinventeringar av LIS-områdena krävs och att dessa kan komma att visa att tänkt utveckling inte är möjlig i den omfattning och utbredning som föreslås.

Kommentar: LIS-områdena kompletteras med att naturinventering ska genomföras innan större exploatering sker som kan komma att påverka omfattningen av den tänkta utvecklingen. Lägg till under Anmärkningar från LST.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som berör andra kommuner samordnas på lämpligt sätt.

Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Planen bedöms inte medföra sådan negativ påverkan avseende människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion att det i ett senare planeringsstadium ska ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL. Det förutsätter dock att kommunen följer de rekommendationer för utredningar och riskbedömningar som lyfts fram i översiktsplanen och att lämpliga åtgärder säkerställs, då flera av de områdena som planeras ligger i områden där hänsyn krävs till bland annat farligt gods, geoteknik och översvämningssrisker.

När det gäller risken för översvämning till följd av skyfall behöver översiktsplanen bli tydligare. I samrådsredogörelsen står det att beskrivningen av översvämning kompletterats för att också inbegripa skyfall. Det saknas en konsekvensanalys över hur planerad bebyggelseutveckling kan påverkas av ett skyfall och hur den planerade exploateringen kan förändra översvämningssriskerna för omkringliggande bebyggelse. Det behövs principiella ställningstaganden. Vad Länsstyrelsen kan se finns bara vägledning för riskbedömningar gällande översvämning längs Ätran och Assman, men inget för övriga områden eller skyfall.

Kartan som redovisar miljö, hälsa och säkerhet behöver förbättras. Lager som redovisar farligt gods och områden med risk för skred, ras och erosion är inte synliga i kartan, vilket kan vara vilseledande vid en bedömning av lämplig mark- och vattenanvändning. I texten om farligt gods står det att kommunen ska följa Trafikverkets riktlinjer och rekommendationer. Här behöver det stå att Länsstyrelsen riskpolicy ska användas. Länsstyrelsen rekommenderar att avsnittet och karta samtidigt kompletteras med miljöfarliga verksamheter, då det också är en planeringsförutsättning som är viktig i bedömningen av lämplig mark- och vattenanvändning.

Kommentar: Till utredningsbehov läggs konsekvensanalys för översvämning till följd av skyfall till. Kartan förbättras, miljöfarliga verksamheter läggs till och användning av LSTs riskpolicy läggs till.

Trafikverket

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet vid riskidentifiering i den kommunala planprocessen. Länsstyrelsen, inte Trafikverket, har en riskpolicy som behandlar farligt gods i samband med detaljplanprocessen.

Trafikverket har noterat att kommunen ställer sig positiv till ett tågstopp i Hillared under förutsättning att den totala tillgängligheten till kollektivtrafik inte påverkas negativt. I pågående åtgärdsvalsstudie för Kust- till Kustbanan kommer konsekvenserna av ett tågstopp i Hillared att utredas. Studien förväntas vara klar hösten 2020.

Kommentar: Information om ansvarfördelning ändras.

Statens geotekniska institut (SGI)

SGI har tidigare lämnat yttrande över Svenljunga kommuns översiktsplan, då rekommenderades att planen kompletteras med följande:

- En strategi för hur de geotekniska frågorna ska klargöras.
- Bedömning av samtliga områden inom kommunen ur geoteknisk synvinkel
- Identifiering av riskområden
- Beaktande av förväntade effekter av ett förändrat klimat

SIG noterar att frågorna hanterats på ett föredömligt sätt i kapitel 5. Kommunen har kompletterat planhandlingen med vägledning och strategier för geotekniskt osäkra områden och klimatanpassningsåtgärder.

SIG vill trycka på att det i samband med detaljplanering alltid ska utföras bedömning av ras, sked och erosion i enlighet med PBL.

Kommentar: Noteras.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen ansvarar för frågor om skogsbruket och har till uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska målen nås. Skogsstyrelsen är en tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under SVL). Vidare ingår bland skogsstyrelsens uppgifter att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

Svenljunga är en kommun med mycket skogsmark där skogsproduktion är en viktig näring för både markägare och näringsidkare. Vi saknar en beskrivning av skogen som naturresurs. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska så långt möjligt skyddas från åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk (enl. hushållningsbestäm. 3 kap MB).

På kartan redovisas våra biotopskydd och naturvårdsavtal samt inventerade nyckelbiotoper. Detta är en ögonblicksbild. Kontinuerligt bildas nya skyddade områden och nya nyckelbiotoper identifieras, vilka redovisas på skogens pärlor.
(www.skogsstyrelsen.se/skogenspaerlor)

Skogsstyrelsen skrivs med inledande versal. Skogsvårdsstyrelsen är felaktigt.

Rubrik 5.3 Biotopskydd. Meningen om naturvårdsavtal är överflödig, återkommer i eget stycke. Skilj på det generella biotopskyddet och det biotopskydd vi beslutar om. Skogsstyrelsen kan bilda biotopskyddsområden på områden med mycket höga naturvärden i 19 olika naturtyper i skogsmark.

Kommentar: Förslaget förbättras enligt kommentarer.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät noterar att Svenska kraftnäts två 400 kV ledningar i Svenljunga kommun omnämns i översiktsplanen delen "Hänsyn och värden - 8. Samhällsviktiga funktioner - 8.3 Energi och uppvärmning - 8.3.1 Elnät". Kartan i samma del har kompletterats med linjer som visar sträckningen av de 400 kV ledningar som går genom Svenljunga kommun. Om man markerar dessa framgår det att det rör sig om 400 kV ledningar och det anges att det är bebyggelseförbud inom 130 meter ifrån ledningarna.

Svenska kraftnät vill förtydliga att vi med hänsyn till vår magnetfältspolicy om 0,4 mikrotesla invid bostäder, förskolor och skolor anger 130 meter från en 400 kV ledning som ett schablonvärde som kan användas vid planering för nya bostäder och verksamheter. Detta schablonavstånd är baserat på maximerat årsmedelström- värde och är att anse som en rekommendation till beslutande myndighet. För avstånd för utifrån en eller flera parallellgående ledningars faktiska årsmedelström- värde krävs en magnetfältberäkning för att avgöra var 0,4 mikrotesla kan innehållas för en specifik angiven plats, vilket i det enskilda fallet då kan visa sig vara närmare ledningen än schablonens 130 meter.

När man markerar andra kraftledningssträckor i kartan anges att "Vid byggnation inom 250 meter från en ledningsrätt ska kommunen samråda med Svenska kraftnät". Här vill Svenska kraftnät förtydliga att samråd med oss ska ske när åtgärder planeras inom 250 meter från transmissionsnätsledningar och stationer, det vill säga, anläggningar som innehas av Svenska kraftnät.

Ytterligare information rörande samhällsplanering i närheten av våra anläggningar återfinns i skrifterna Elnät i fysisk planering, Kommunal samhällsplanering vid transmissionsnätsanläggningar och Vägledning för verksamhet vid markförlagd kabel i transmissionsnätet. För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till Systemutvecklingsplan 2018-2027. Dessa dokument finns publicerade på vår webbplats, www.svk.se

Kommentar: Informationen förtydligas i antagandehandlingen. Formuleringen: "Schablonvärde för bebyggelseförbud inom 130m från 400 kV ledning, Vid exploatering inom 130m från 400 kV ledning krävs magnetfältberäkning." Läggts till i karta. I text beskrivs att inom 250m från alla Svenska kraftnäts anläggningar ska samråd genomföras.

Post- och telestyrelsen (PTS)

PTS är central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar – sektorsansvar – inom områdena post och elektronisk kommunikation. Inom ramen för detta arbete skall PTS bland annat:

- främja tillgången till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer enligt de mål som anges i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation
- verka för robusta elektroniska kommunikationer och minska risken för störningar, inbegripet att upphandla förstärkningsåtgärder, samt verka för ökad krishanteringsförmåga
- verka för att tillgodose totalförsvarets behov av post- och elektronisk kommunikation under höjd beredskap, och stärka samhällets beredskap mot allvarliga störningar i näten för elektronisk kommunikation i fred

Regeringen presenterade i oktober 2011 sin digitala agenda för Sverige. Det övergripande målet i agendan är att Sverige ska vara bäst i världen på att utnyttja

digitaliseringens möjligheter. År 2016 presenterade regeringen en ny bredbandsstrategi "Sverige helt uppkopplat 2025" där det kortsiktiga målet är att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till minst 100 Mbit/s år 2020. På längre sikt är målen att 98 procent av alla hushåll och företag i hela Sverige bör ha tillgång till minst 1 Gbit/s senast år 2025 samt att det bör finnas tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där människor normalt befinner sig senast år 2023.

En robust och välutbyggd it-infrastruktur är viktig för att trygga välfärden. It är en central infrastruktur som ligger till grund för många andra områden. En väl fungerande och utbyggd it-infrastruktur ger goda förutsättningar för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning anser vi även att it-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen på regionnivå samt i alla kommuner. Om inte it-infrastruktur beaktas i samhällsplaneringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna. Lagändringen i Plan- och bygglagen (PBL) från maj 2011, stärker även detta.

PTS har inte tillgång till detaljinformation om hur operatörer och andra ledningsägare utformar sina nät utan hänvisar till de operatörer och ledningsägare som blir berörda inom aktuellt område för ytterligare information.

I detta fall kan det vara lämpligt att kontakta nationella bredbandsaktörer samt aktuella regionala och lokala bredbandsaktörer. Kommunen bör ha en förteckning över vilka befintliga ledningsägare som blir berörda eller liknande funktion. Exempelvis bredbandskoordinatorer bör ha information om potentiella ledningsägare gällande elektroniska kommunikationer.

Sedan december 2010 finns ett system för begäran om ledningsanvisning, "ledningskollen.se". För att identifiera vilka som är berörda ledningsägare kan en förfrågan skickas via <https://www.ledningskollen.se/>. PTS har i tidigare skrivelse (med hemlig bilaga 2012-01-23 dnr: 03-16005) till respektive länsstyrelse lämnat uppgifter om teleanläggningar som är att anse som riksintressen i enlighet 3 kap 8 § miljöbalken och 2 § p. 9 förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m.

Om planen innebär uppförande av vindkraftverk, kan dessa i vissa fall påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt, speciellt gäller detta för radiolänkförbindelser. PTS rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftsbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av vindkrafts-etableringen för respektive område för att minimera störningsriskerna. Inför ett sådant samråd kan PTS bidra med information om vilka de berörda radiolänkoperatörerna är.

Kommentar: Noteras

Mellankommunala intressen

Borås Stad

Svenljunga kommun har valt att presentera översiktsplanen digitalt, vilket är bra. En digital plan kan alltid hållas aktuell och ger en bra bild över hur kommunen vill utveckla sig. Att Svenljunga kommuns valt att arbeta efter Boverkets ÖP-modell är positivt. Det gör det tydligt för läsaren att hitta och få en helhetsbild över framtida Svenljunga kommun.

Ur ett mellankommunalt intresse är väg 27 ett viktigt kommunikationsstråk för regional pendling. Väg 27 är en viktig koppling mellan kommunerna. Även stationsläge på Kust till kustbanans i Hillared är positivt och finns utpekade som stationsort i Västtågsutredningen. Det är också positivt att Svenljunga planerar för att förtäta och utvecklas i tätorterna i kollektivtrafiknära områden. Borås ser positivt på ett fortsatt samarbete i kollektivtrafikfrågor för att minska bilberoendet på vägnätet.

Kommentar: Noteras, Svenljunga ser fram emot framtida samarbete.

Tranemo kommun

Översiktsplanen beskriver att transportsambanden är viktiga för att bibehålla tillgänglighet samt att kollektivtrafiken bör prioriteras. Detta ser Tranemo kommun som mycket positivt. Planen redogör för utveckling av såväl kollektivtrafik, gång- och cykeltrafik samt de tre transportstråken som är viktiga både utifrån regionalt och mellankommunalt intresse: väg 27, 154 och 156. Väg 27 och 156 har mycket stor betydelse för Tranemo kommun och önskvärt är därför samarbete kring dessa vägar vad gäller både cykelvägar och kollektivtrafik. På väg 156 finns stor potential för hållbart resande över kommungräns eftersom många boende i båda kommuner rör sig mellan Tranemo och Svenljunga.

Tranemo kommun ser positivt på att noderna (busstation Lockryd, busstation Svenljunga och Överlida busstorg) fungerar som bytespunkter för olika färdmedel, med pendel- och cykelparkeringar, eftersom detta gynnar ett hållbart resande.

Övriga synpunkter:

Befintlig formulering, (under flik "här finns det godaste livet", rubrik mellankommunala intressen och kommunikation) bör ändras:

"Målbild Tåg 2035 kompletteras med att öppna tretton nya stationer, däribland i Hillared."

Det bör istället formuleras:

"Målbild Tåg 2035 kompletteras med att öppna sju nya stationer, däribland i Hillared."

Kommentar: Noteras, Svenljunga ser fram emot framtida samarbete. Antalet stationer ändras.

Organisationer

Moderaterna

När arbetet med den nya ÖPn påbörjades beslutades att den nu gällande vindbruksplanen skulle arbetas in i nya ÖPn. Vår bedömning är att så inte skett.

Sid 52 i nu gällande vindbruksplan anger ung. : Metodbeskrivning Punkt 1. Områden inom 500m från bostadshus samt planerade bostadshus har schablonmässigt undantagits Punkt 2. Områden 1000m från tätorter och kyrkor har schablonmässigt undantagits som respektavstånd...

Av det på sid 52 är svårt att avgöra om 1000meter till kyrka och tätorter finns med i ÖPn.

Sid 56 i nu gällande vindbruksplan anger ung.:

Inom område på plankarta där vindbruk tillåts gäller:

- Verkets totalhöjd får inte överskrida 150m
- Verk får inte placeras närmare allmän väg än verkets totalhöjd
- Verk får inte placeras närmare än 200 till luftledning
- Bygglov för nya bostäder prövas restriktivt

Bland dessa punkter saknar vi främst höjdbegränsningen till 150m i Utställningsversionen av ÖPn.

Punkt 8.4 i utställningsversionen av ÖPn står att:

”Svenljunga kommun har en vindbruksplan som är antagen av kommunfullmäktige 2011. Sedan den antogs så har synen på vindbruk i kommunen ändrats. Att den nya översiktsplanen ersätter det tidigare tematiska tillägget Vindbruksplan (2011) görs med anledning av att kommunens inställning till vindbruksfrågor har förändrats.”

Vår bild inom Moderaterna är att det inte tagits några politiska beslut om att ändra vindbruksplanen. Vi känner heller inte igen oss i att några politiska beslut tagits som pekar på att ”kommunens inställning till vindbruksfrågor” skulle ha förändrats.

Nedan är vad jag hittar om vindkraft/vindbruk i nya ÖPn.

4.5 Riksintresse vindkraft

Energimyndigheten är den myndighet som har ansvar för beslut om områden av riksintresse för energiproduktion. Att ett område är angivet som riksintresse för vindkraft innebär att Energimyndigheten bedömer området som särskilt lämplig för vindkraft. Idag finns det totalt 313 riksintresseområden för vindbruk, varav 284 är områden på land. I Svenljunga kommun finns det ett riksintesseområde för vindbruk.

Svenljunga kommun berörs av ett område som är angivet som riksintresse för vindkraft.

8.4 Vindbruk

Ett av syftena med att redovisa områden för vindbruksetablering är att peka ut de områden som kan anses vara lämpliga för etablering av vindbruk. Svenljunga kommun har en vindbruksplan som är antagen av kommunfullmäktige 2011. Sedan den antogs så har synen på vindbruk i kommunen ändrats. Att den nya översiktsplanen ersätter det tidigare tematiska tillägget Vindbruksplan (2011) görs med anledning av att kommunens inställning till vindbruksfrågor har förändrats.

Kommunen anser att det bör finnas ett respektavstånd på minst 800 meter till närmaste bebyggelse jämfört med vindbruksplanens 500 meter. Området ska också vara minst fem kvadratkilometer stort för att vindbruksetablering ska anses lämpligt.

Kommunen har analyserat områdena som pekas ut i vindbruksplanen från 2011 och inget av de områden som finns i vindbruksplanen uppfyller kriteriet för 800 meter till närmsta bebyggelse. Därmed är inte heller dessa områden längre aktuella för etablering av vindbruk.

Kommunen har också analyserat områden med en buffertzonen på 800 meter från närmsta bebyggelse. Buffringen har skett med lantmäteriets ytskikt med byggnader som ingångsvärde. Två områden uppfyller kraven på 800 meter och en minsta yta på fem kvadratkilometer. Båda områdena ligger inom område som är utpekade som stora opåverkade områden. Därmed är inte dessa områden aktuella för vindbruksetablering.

Med ovanstående analys som utgångspunkt så föreslås inga utredningsområden för vindbruk i denna översiktsplan

När jag klickar på kartan kommer vägledningen upp:

Vägledning

Kommunen anser att 400 meter till spridd bebyggelse inte är tillräcklig för vindkraft. Kommunen anser att området för riksintresset borde uppdateras till att 800 meter ska vara gällande till spridd bebyggelse.

Utpekat område av Energimyndigheten som riksintresse för vindbruk.

Vårt förslag är:

- att höjdbegränsningen som finns i nu gällande vindbruksplan skall tas med i ÖPn.
- Att delen om "att synen på vindbruk har ändrats" stryks i ÖPn.

Kommentar: Följande formulering föreslås i antagandehandlingen:

Svenljunga kommun har en restriktiv inställning till att storskaligt vindbruk etableras i kommunen, men ser positivt på förnybar energiframställning för att främja en hållbar utveckling. Med storskaligt vindbruk menar kommunen stora vindkraftsanläggningar som har sin grund i 21 kap. 13-14 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251) och som är tillståndspliktig enligt 9 kap. miljöbalken. Det kan vara två eller fler vindkraftverk som står tillsammans och där verkens totalhöjd är högre än 150m.

Vindkraft kräver stora investeringar och kan ge en stor påverkan på upplevelsen av landskapet. Detta gör att det krävs bra beslutsunderlag innan man bestämmer var vindkraft ska få etableras. Genom att behandla frågan i en översiktsplan kan vindbruksintresset vägas mot andra allmänna intressen och en bättre insyn och tydligare demokratisk process möjliggörs. Svenljunga kommun utgår i sina ställningstaganden från den vindbruksplan som antogs av kommunfullmäktige 2011. Sedan planen antogs så har synen på vindbruk i kommunen ändrats. Att den nya översiktsplanen ersätter det tidigare tematiska tillägget Vindbruksplan (2011) görs med anledning av att kommunens inställning till vindbruksfrågor har förändrats.

I kommun finns ett utpekad område för riksintresse för vindbruk som omfattar en areal på cirka 4 500 hektar. Riksintresset anser 400 m till bebyggelse och är ett av de områden som pekades ut under första omgången utpekanden gjordes. Kommunen anser att det bör finnas ett respektavstånd på minst 800 meter till närmaste bebyggelse likt resterande riksintressen i Sverige som togs fram under omgång två.

Restriktiviteten grundar sig i Svenljungas förutsättningar som kommun då tex. Delar av det utpekade riksintresset som berör kommunen inkluderas i ett större orört område med barrskogslandskap utifrån den landskapsanalys som gjordes under framtagandet av samrådsförslag till naturvårdsplan. Kommunen anser att landskapet ska beaktas särskilt vid planering. Vid planering ska även spridningsbarriärer för organismer kopplade till aktuell naturtyp undvikas. Inventering av värdekärnor ska också genomföras så att minskning eller försämring av aktuell naturtyp inom landskapsobjekt undviks.

Restriktiviteten grundas även i:

- För stor visuell påverkan sett från Holsljunga, Överlida, Mjögäck och Östra Frölunda.

- *Påverkan på det orörda området skulle bli för stor vid en exploatering av området.*
- *Kommunens spridda bebyggelse gör det omöjligt att hålla avstånd på 800m och fortsatt få ett större område som är lämpligt för en exploatering inom området.*
- *Infrastrukturen inom området har inte kapacitet för denna typ av exploatering och en eventuell utbyggnad av den skulle få en stor inverkan på landskapet.*

Kommunen har analyserat områdena som pekades ut i vindbruksplanen från 2011 och inget av de områden som finns i vindbruksplanen uppfyller kriteriet för 800 meter till närmsta bebyggelse. Därmed är inte heller dessa områden längre aktuella för etablering av vindbruk.

Kommunen har också analyserat områden med en buffertzona på 800 meter från närmsta bebyggelse. Buffertzonen har skett med lantmäteriets ytskikt med byggnader som ingångsvärde. Två områden uppfyller kraven på 800 meter. Båda områdena ligger inom område som är utpekade som stora opåverkade områden. Dessa områden har införts för att områdena ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdenas karaktär. Därmed är inte dessa områden aktuella för vindbruksetablering. Med ovanstående analys som utgångspunkt så föreslås inga utredningsområden för vindbruk i denna översiktsplan.

Eftersom att alla förslagna områden för utredning av vindbruk tagits bort ur översiktsplanen och formuleringen angående positiv till restriktiv har ändrats så anses synen på vindbruk ha ändrats.

Landsbygdspartiet oberoende

Lockryd

LPO anser att kommunen ska trycka mer på områdets gynnsamma förutsättningar till en utvecklad handel. Det skulle kunna ske söder om väg 27. En förbättrad marknadsföring av området är av stor vikt.

Kommentar: I beskrivningen av utvecklingsområdet förtydligas att kommunen avser nya möjligheter för bostäder, handel och service. Önskemål om förbättrad marknadsföring skickas vidare.

Riks/länsvägarna

Våra 3 riks/länsvägar behöver få ett prioriterat skydd, dels av miljöbelastningen, men även av risken för olyckor där människor kan komma till skada.

Länsväg 156. Genomfarten genom centralorten, där måste under planperioden trafiksäkerheten kraftigt förbättras

Länsväg 154. Minskade transporter av farligt gods, då stora delar av kommunens dricksvattentäkter ligger i samband med denna väg.

Riksväg 27. Då utvecklingen av Lockrydsområdet, kommer att ge en större belastning av den korsande trafiken behöver detta tas i beaktning, i den nya översiktsplanen.

Kommentar: Kommunen arbetar tillsammans med trafikverk och region för att förbättra trafiksäkerheten.

Marknadsföring av hela kommunen

LPO anser att vikten av marknadsföring av kommunens lediga tomter, både för industri och handel, men framförallt lediga tomter för bostadsbyggande inte får förringas. Det ska vara lätt att finna var dessa lediga tomter finns och med en beskrivning av tomten, ska man lätt kunna hitta dessa på kommunens hemsida. Kanske längre fram under det

.....

fortsatta planarbetet även, i samarbete med berörda byalag kunna ge en beskrivning av orten och dess omgivning. Likväl anser vi, det viktigt att redovisa de planerade sk. LIS-områdena.

Kommentar: Kommunen arbetar med att få fram ett verktyg/sätt att på ett bättre sätt marknadsföra lediga kommunala tomter.

Samlingslokaler

LPo vill att det i nya översiktsplanen, ska finnas med en förteckning av befintliga samlingslokaler. Anledningen är den att, det ska va lätt att se var dessa finns.

Kommentar: Medborgarhus/bygdegårdar läggs till på karta och en beskrivning kring mötesplatser läggs till under samhällsviktiga funktioner.

Olika kärnor

LPo vill inte dela upp kommunen i olika sk. kärnor, utan vill nöja sig med att centralorten utpekade. Nu gäller det att se framåt och ta till vara den utveckling och livskraft som finns ute i de olika områdena/byarna. Ingen ska behöva känna sig som att det finns ett a-lag och ett b-lag. LPo anser att det är viktigt att i framtiden ta till vara på den framtidsstro som växer fram i de mindre orterna, då det gynnar kommunen i sin helhet.

Kommentar: Översiktsplanen följer boverkets ÖP-modell och ska hjälpa till att prioritera långsiktiga kommunala satsningar, det innebär inte att lokala initiativ inte anses viktiga.

Utvecklingsområden/Utvecklingsstråk

LPo ser positivt på att Lockryd/Sandsjön utpekade som ett utvecklingsområde. Samma sak gäller det tänkta utvecklingsstråket mellan Mjögback och Överlida. Det kan bara ses som positivt. Men vi vill därutöver att Holsljungaområdet betecknas som ett utvecklingsområde, då det för närvarande pågår en stark och kommande utveckling av området. Då denna utveckling drivs av befolkningen på orten, känner LPo att det vore på sin plats att benämna området som ett utvecklingsområde. Vilket kan ses positivt för kommunen i sin helhet.

Kommentar: Orten behöver inte ha ett utvecklingsområde för att utvecklas, då utvecklingsområdena är kopplade till långsiktiga kommunala satsningar. Tex. Finns inga kommunala område för fler bostäder i området eftersom det finns många lediga tomter i området och en ny detaljplan är under framtagande. För att arbeta fram en vision för området kan träffpunkt vara att tillfälle att samla in synpunkter kring hur området kan utvecklas. Sedan bör en värdering göras av vad som bör vara med i Översiktsplan och inte.

Samarbete med berörda byalag

Det är viktigt att detta fördjupas och inte bara är ett uttryck på pappret.

Kommentar: I arbetet med översiktsplanen har alla byalag blivit tillfrågade om de vill låna samhällsstrategen för att få personlig information om arbetet. I och med den nya dialogformen träffpunkt kommer byalagen få mer kontakt med kommunen och det bör utvecklas till ökat samarbete med kommunen.

Kommunal utveckling

Det är av stor vikt att hela kommunen ska kännas som att den kan utvecklas varhelst man bor och verkar, inte bara i de utpekade områdena. LPo anser att kommunen inte får glömma att även friluft och upplevelseindustrin är en viktig inkomstkälla för dom som bor och verkar inom dessa områden.

Kommentar: I översiktsplanen pekas dessa värden ut och kommer därför att värnas så att tex. Friluftslivet kan utvecklas.

Livskvalité

LPo anser att stor vikt i arbetet med den nya översiktsplanen ska läggas på att främja sådant som ger en god livskvalitet för innevånarna, t.ex. en god skötsel av allt vårt vatten som vi har i kommunen.

Kommentar: Det är en del av Svenjungas vision och i översiktsplanen pekas dessa värden ut.

Kollektivtrafik

LPo anser att det är viktigt att kommunen gör vad som den kan, för att påverka kollektivtrafiken genom en utökad och förbättrad trafik, även i samarbetet över kommungränserna.

Kommentar: Det beskriver översiktplanen.

Vindkraften

LPo anser att kommunen ska behålla, maxhöjden på 150 meter från den gamla planen, för ev. nya tillkommande vindkraftsetableringar. Därutöver vill LPo vidga gränsen för hur nära bebyggelse man får etablera ev. nya verk. Den nya gränsen till närmaste bebyggelse ska vara 10 gånger höjden. LPo anser att det är viktigt att vindkraftsplanen integreras i den nya översiktsplanen, då det finns vissa risker med att behålla den gamla planen.

Kommentar: Se tidigare kommentar om ny formulering kring vindbruk. Förhållningsätt på 800m kvarstår i riksintresset, för att det riksintresse som berör Svenljunga kommun ska hanteras likt andra riksintressen för vindbruk i Sverige.

Kommande revidering

LPo vill att det skrivs in i planen att ev. revideringar, ska godkännas på politisk nivå och göras minst vart 4 år. Integrering av de övriga planerna, i den totala översiktsplanen ska va klara till kommande revidering.

Kommentar: Lagändring i PBL från och med 1 april 2020 gör att en planeringsstrategi ska tas senast 24 månader in i en ny mandatperiod och kommer då att tas på politisknivå ca vart fjärde år. Inga ändringar genomförs utan politisk förankring då översiktsplanen redovisar politiska ställningstaganden.

Sammanfattning

Landsbygdspartiet ser mycket positivt på den utveckling som sker lite varstans ute i kommunen och vill därför inte att detta ska stoppas upp, genom att förringa vissa orter och områden. Detta genom att skapa ett A och B-lag som vi tycker man gör med uppdelningen i olika kärnor. Det finns områden som inte ens omnämns t.ex. Roasjö och Örsås, där det kan finnas en potential. Vi anser att hela kommunen ska vara ett utvecklingsområde, utan olika status, då denna indelning, i förlängningen kan förhindra den nuvarande positiviteten som vi ser.

Kommentar: Översiktsplanen följer boverkets ÖP-modell och ska hjälpa till att prioritera långsiktiga kommunala satsningar, det innebär inte att lokala initiativ inte anses viktiga.

Vänsterpartiet

Vad det gäller strandskyddsdispenser pläderar Vänsterpartiet för en restriktiv hållning. Tillåtelse av i byggnationer i strandskyddade lägen kan medföra konflikter med friluftsliv-, naturvårds- och naturbruksintressen, samt befintliga näringsverksamheter. Något som behöver undvikas. Frågan är särskilt påkallad om det inte gäller permanent bostäder. Fritidsbebyggelser leder sällan till att nyttjarna mantalsskriver sig i kommunen.

Kommentar: Kommunen prövar dispenser mot den lagstiftning som gäller.

Vad det gäller skydd av jordbruksmark förordar Vänsterpartiet ett långtgående skydd, inte minst av beredskapsskal. Den springande punkten är tillgången på billig energi och om tillgången på den i framtiden vet vi inte särskilt mycket om. Det är alltså frågan att ta höjd inför framtiden. Svenljunga kommun är lämpat för muldrift, läs bete, varför särskild uppmärksamhet ska ägnas frodiga betesmarker. Sådana utgör en god grund för extensivt bete, vilket är energieffektivt och mindre sårbart. Notabelt är att den jordbruksmark som bebyggs är sådan som är lätt att dränera, ja mindre fukt känslig. Med andra väderregimer ställs sådan bebyggelse och då tillgänglig jordbruksmark i en annan dager.

Kommentar: Jordbruksmark har skydd enligt miljöbalken. Översiktsplanen pekar ut den mark som bör skyddas och kräver en värdering av markens brukningsvärde vid en eventuell exploatering.

Föreligger det förslag om smärre ingrepp i strandskydd och/eller jordbruksmark kan dessa godtas under förutsättning att de uttryckligen berättigas. Som exempel på godtagbart kan nämnas den mindre byggnation avsedd för båtar placerad invid Kalvsjön, nära Lillånsutlopp, som finns i föreliggande förslag till översiktsplan.

Kommentar: Kommunen följer gällande lagstiftning vad gäller strandskydd och jordbruksmark.

Socialdemokraterna

Svenljunga – här finns det godaste livet!

Kommentar: Ny vision är framtagen och bör arbetas in i nya ÖP:n

Kommunfullmäktige mål

Kommentar: Målen bör kopplas till Agenda 2030

Kommentar: Dessa arbetas in i antagandehandlingarna under kommunfullmäktiges mål.

2.4.1 Natur - Tätortsnära

I begreppet natur tätortsnära ingår platser så som parker, parkliknande miljöer, naturmark i tätortsnära miljö, närrekreation samt anlagda områden för fritidsaktiviteter som främst äger rum utomhus. Tätortsnära natur har stor betydelse för orternas framtida utveckling och invånarnas välbefinnande.

Denna grönstruktur ger samtidigt utrymme för lek, motion och rekreation och kan fungera som mötesplats och kommunikationsyta. Generellt finns det god tillgång till gröna områden i alla orter. Med bra samband mellan grönområden ökar invånarnas möjligheter att använda sig av dem.

Vi vill tillägga: Förekomsten av sammanlänkade skyddade naturområden är förutsättningen för den biologiska mångfalden. Inom tätort och bebyggelse ska vi behålla eller skapa nya grönområden för att få en god bostadsmiljö.

Behålla och öka sammanhängande grönområden inom tätorterna.

Kommentar: Ovanstående läggs till under 2.4.1 – natur – tätortsnära. ...

4.4 Riksintresse friluftsliv

Kommentar: "Vårsiklöjan" istället för bara Siklöjan.

Kommentar: Redigeras efter förslag.

8.2 Avfallshantering

Svenljunga kommun kommer att under 2019 införa fyrfackssystem för hushållsavfall för att möjliggöra att sortera och separera olika typer av avfall i hushållen.

Kommentar: "Svenljunga kommun har under 2019 infört ett fyrfackssystem för hushållsavfall "

Kommentar: Redigeras efter förslag.

8.4 Vindbruk

Svenljunga kommun har en vindbruksplan som är antagen av kommunfullmäktige 2011. Sedan den antogs så har synen på vindbruk i kommunen ändrats. Att den nya översiktsplanen ersätter det tidigare tematiska tillägget Vindbruksplan (2011) görs med anledning av att kommunens inställning till vindbruksfrågor har förändrats.

Kommentar: Vi ser inte att kommunens inställning till Vindbruk väsentligt förändrats. Vindbruksplanens relevanta delar bör som tidigare meddelats, arbetats in i ÖP:n

Flera av de begränsningar som bl.a. anges i gällande Vindbruksplan från 2011 bör arbetas in i den nya ÖP:n.

Vindkraftverkets totalhöjd får inte överskrida 150m

Det bör finnas ett respektavstånd på minst 800 meter till närmaste bebyggelse samt respektavstånd på 1000m till kyrkor och tätorter.

I utpekade områden är ljudmiljön särskilt viktig och bör därför inte överstiga 35 dBA. I fall där ljudet innehåller tydligt hörbara toner bör värdet vara 5 dBA lägre.
(Naturvårdsverkets riktlinjer)

Övrigt:

Dom Tematiskt tilläggen antagna i fullmäktige; Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) från 2011, Vindbruksplan från 2011 och Naturvårdsplan från 2018 bör samtidigt upphävas av Kommunfullmäktige.

Kommentar: Se tidigare kommentar om vindbruk. I förslag till antagande tas även med att tematiska tillägg ska upphävas då den nya översiktsplanen får laga kraft.

C-KD-MP

1.2.2 Transportsamband (blått stråk i kartan)

Här önskar vi lägga till vägen från Håcksvik till Mårdaklev, via Kalv.
Vidare önskar vi lägga till väg nr 1574 Svenljunga via Örsås mot Småland.

Kommentar: Kartan revideras

4.5 Riksintresse vindkraft

Vi anser att respektavstånd till samlad bebyggelse bör vara minst 3000 m och till spridd bebyggelse 800 m.

I övrigt lika nu gällande vindbruksplan.

Kommentar: Se tidigare kommentar om vindbruk.

Friskvårdsanläggningar

Vi önskar att man lägger till fler anläggningar än idrottsplatserna, ex.vis Moga Fritid och Kinds Golfklubb.

Kommentar: Friskvårdsanläggningar läggs till under friluftsliv.

Liberalerna

Det är avgörande för kommunen att värna såväl våra gemensamma miljövärden som människors hälsa och välbefinnande.

När en ny översiktsplan vunnit laga kraft ersätter ÖP vindbruksplanen. Det är därför av största vikt att det i ÖP framgår mer detaljerat det som politiken har beslutat i nu liggande vindbruksplan.

Det finns bland allmänhet och politiker i kommunen ett brett samförstånd att inte utsätta våra gemensamma miljövärden och människors hälsa för risken av etableringen av så kallade vindparker. Dessutom kommer det klart att påverka all form av inflyttning till kommunen. Mot bakgrund av att vår kommun är liten och långsmal skulle etableringar av vindkraftverk på över 150 m få betydande konsekvenser för såväl ekosystem, biologisk mångfald och människors hälsa och välbefinnande samt skogsbruk.

Det kan nämnas att vindkraftverk på ca 250 m kan ses på ca 5-7 mil, det betyder en dominerande påverkan över hela vår kommun.

I motsats till, till exempel, solenergi så riskerar vindkraftens långsiktiga destruktiva effekter att motverka kraven på hållbarhet. Det är därför viktigt att vi seriöst tänker oss för vad det är vi lämnar vidare till kommande generationer samt vad de långsiktiga effekterna betyder för vår kommun.

Vi Liberaler kräver att ÖP uppdateras med skrivningarna från nu gällande vindbruksplan, som reglerar vad politiken har beslutat om vid tagande av vindbruksplanen. Det är principiellt viktigt att det i nya ÖP klart framgår bland annat maximal höjd på 150 m samt att ljudnivån sätts till maximalt 35 dB.

Kommentar: Se tidigare kommentar om vindbruk. Ljudnivån är inget som regleras i Vindbruksplanen. En utredning kring den typen av vägledning för hela kommunen bör utredas i ett tidigare skede av processen.

Det är också av största vikt att ÖP ges status "strategiskt" dokument och inte, som det är nu, anses vara "rådgivande". Då intentionen med nya ÖP är att eliminera bland annat vindbruksplan, samt även LIS-planen, så ska ÖP utgöra ett viktigt styrande strategiskt dokument för att skapa långsiktigt planerande i arbetet med att utveckla kommunen.

.....

Detta förutsätter givetvis årliga avstämmningar och eventuella revideringar av ÖP som strategiskt styrande dokument.

Kommentar: Översiktsplanen har en central roll i kommunen arbete att formulera strategier för en långsiktig hållbar utveckling. Översiktsplan anger såväl en långsiktig och övergripande utvecklingsstrategi som grunddragen i den avsedda användningen av mark- och vattenområden. Översiktsplanen ska visa hur kommunen tänker ta hänsyn till allmänna intressen samt hur riksintressen ska tillgodoses och hur miljö kvalitetsnormer ska följas. Planen ska också ge vägledning för hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Enligt PBL är planen inte bindande och därför uttrycks att planen ska vara rådgivande och vägledande men planen är absolut strategisk.

Avslutningsvis torde det vara lämpligt att man i beredningen av nya ÖP gör en genomlysning och revidering av kommunens strategiska styrdokument "Energi- och klimatstrategi" (KF 100412 529). Detta styrdokument skulle väl, i reviderat format, ge tydligare målsikt av kommunens energi- och klimatstrategi kopplat till kommunens utveckling av kommunen.

Kommentar: Läggts till i listan över dokument/områden som bör revideras.

Mjöbäck och Överlida byalag

- Minska miljöbelastningen, på väg 154.
- Knyt ihop Västtrafik bättre med Hallandstrafiken. Ta bort zongränserna, inom Västtrafiks område. (exempelvis mellan Svenljunga kommun och Marks kommun, då vi har behov av resor till bl.a. Sjukhuset i Skene.) Bättre anpassad och tätare kollektivtrafik.
- Behåll maxhöjden ifrån förra vindbruksplanen, vilket innebär 150 m. Avstånd till närmaste byggelse minst 10 ggr bygghöjden.
- Fortsatt utbyggnad utav gång- och cykelleder
- God framförhållning när det gäller industrimark. Så att det finns planlagd mark för nya industrisatsningar.
- Viktigt att kommunen marknadsför, de kommunala tomter som idag finns tillgängliga, för omgående byggnation. Dels för bostäder, men även industrimarken
- Ta fram mer bostadsmark i ett tidigare skede, eftersom det tar tid att ändra planer. I Mjöbäck saknas bland annat lämplig mark för flerbostadshus.
- Överlida — Hallångsvägen och Näsetområdet prio 1. Bra område för blandad bebyggelse.
- Överlida — Ekvägen/Framnäs vägen bra läge för hyreslägenheter, prio 2
- Överlida — Draglycke prio 3.
- Fortsätt utvecklingen och planläggning av de föreslagna LIS-områdena.
- Vi ser positivt till förslaget om ett utvecklingsstråk mellan Mjöbäck och Överlida.
- Trygghetsboenden i Högvads kommundel behöver ses över och prioriteras.
- Vi anser att kommunen behöver/ska ha ett närmare samarbete med byalagen.
- Varför knyter man inte ihop samtliga planer? T.ex skolplanen. I den nya översiktsplanen.
- Det finns inte redovisat vilken servicenivå som ska uppnås i varje kärna.

Kommentar: Väg 154 är inte en kommunal väg men vi tar med alla synpunkter om vägen till dialoger med trafikverket och Västragötalandsregion (VGR). VGR håller på att se över

zonsystemet och vi tillsammans med vägtrafik arbetar för att förbättra kollektivtrafiken. I föreslagna utredningsbehov finns revidering av GC-plan med. Kommunen arbetar ständigt med att det ska finnas tillgänglig detaljplanerad mark för både bostäder och verksamheter. Synpunkten om marknadsföring skickas vidare. Kommunen tar med synpunkten kring prioritering av områden i kommande val av områden. Synpunkten om trygghetsboenden tas med i kommande planering. Kommunen hoppas att den kommande träffpunktdialogen ska hjälpa kommunen att komma närmare byalagen. I tidigt skede av arbetet med ÖP valde politiken att ha ÖP och skolplan separat. Kommunen har valt att inte specificera nivån av service i översiktsplanen. Se tidigare kommentar om vindbruk.

Holsljunga byalag

1. Holsljunga angavs som en lokal Kärna. Vi anser att vi måste upparbeta vår status till en kommunal Kärna. Då blir det synligt för alla som ev. ser ÖP att Holsljunga är i högsta grad levande.

Kommentar: Översiktsplanen speglar de strategiska satsningarna som kommunen avser att göra fram till 2035. För tillfället finns inga planerade kommunala satsningar i Holsljunga, då det finns många lediga tomter och ett nytt bostadsområde håller på att planeras. För tillfället finns inte någon kommunal mark som kan planeras utan motstående intressen. Det sätter inte stopp för privata initiativ och säger heller inte att området inte kommer att utvecklas.

2. Skogen på Näset ska klassas som Tätortsnära skog. Det handlar om hur den skogen ska skötas.

Kommentar: Klassningarna kommer från en skogsstrategi som kommunen håller på att ta fram med hjälp av skogssällskapet. Där har all kommunalägd mark klassats. Hur områdena klassas beror på vad de består av och hur nära bebyggelsen de ligger. I Översiktsplanen är endast den tätortsnära skogen utpekad men inom det som ÖPn pekar ut som skog finns två klasser i skogsstrategin. Näset klassas i skogsstrategin som produktion/rekreation och har målsättningen är att ha rekreation och friluftsliv, med en god jämnvikt mellan olika frilufts-intressen såsom löpning, orientering, svamplockning, kombinerat med produktionsmålet. Målen ansågs som likställda inom zonen, d.v.s. 50/50. Det konstaterades att utan aktiv skogsskötsel så kan inte målen med området nås. Att bibehålla ett fint blåbärstäck i skogen är också viktigt. En mindre hyggesareal och längre omloppstid för skogen föreslogs också. Ett annat mål är att öka lövskogsandelen i området. Naturvårdsmålet prioriterades ner eftersom höga naturvärden innebär en större mängd död ved, vilket skulle innebära svårare framkomlighet och försämrade estetiska värden. Skogen kommer alltså skötas för att uppnå detta mål.

3. Vi vill att man under fliken Verksamheter anger ett område med benämningen Verksamheter ny, där det kommer att finnas möjligheter för kommunen att sätta upp t ex industritomter/industrihotell.

Kommentar: Kommunen pekar ut många områden för verksamheter ny i kommunen och arbetar ständigt för att ha en bra planberedskap. I Holsljunga finns ledig mark för verksamheter och det är en fråga för Svenljunga verksamhetslokaler att bygga ett eventuellt industrihotell. Önskemålet skickas vidare.

4. Under fliken Rekreationsområden bör vi ta med Gräne gruva.

Kommentar: Gräne gruva läggs till som en punkt på kartan friluftsliv.

5. Under fliken Friluftsliv behöver vi få in att det finns motionsspår på Näset och två vandringsleder vid Gräne gruva. Vi är i högsta grad ett Friluftsstråk.

Kommentar: Motionsspåret på näset och vandringsleden vid Gräne gruva pekas ut i kartan friluftsliv.

6. En satsning på åtminstone nybyggnation av fyra-åtta lägenheter i det område söder om Stråvik som just nu är under bearbetning för planlagt område.

Kommentar: Kommunen planlägger och är (därmed) positiva till föreslagen byggnation. Däremot bygger kommunen inga lägenheter i egen regi utan det sker genom privata intressenter eller det kommunala bostadsbolaget.

7. Transportsamband väg 1530. Satsa på underhåll av sträckan Holsljunga-Strömma för att säkerställa att vägsäkerheten håller en bättre nivå än idag.

Kommentar: Underhåll av vägnät är inte en del av översiktsplanen, men önskemålen tas med till dialog mellan kommunen och trafikverket.

Holsljunga byalag ifrågasätter å det starkaste utformningen av ÖP och de prioriteringar man från politiken har gjort! Vi välkomna den satsning vi ser att man gör I den södra delen av kommunen, något vi alla byalag i söder har efterfrågat! Vi ifrågasätter dock frånvaron av någon som helst satsning i Holsljunga. Vår genomgång av ÖP var en mycket ledsam historia som slutade med att vi slokörade gick hem den kvällen. Holsljunga har de senaste åren dragit ett oerhört tungt lass gällandes migrationspolitik. Det stora antal asylsökande som mer eller mindre tillfälligt har landat i vår by har ställt stora krav på civilsamhället. Våra föreningar har skolat in mängder med tillfälliga kommuninvånare in i det svenska samhället, våra barn har betalat ett högt pris genom att välkomna nya vänner, om och om igen. Vänner som bara på en natt, helt utan förvarning, har försvunnit. Vi har sett hur man från kommunen egna företag har försett Migrationsverket med ett stort antal lägenheter. Något som våra barn, äldre och planerade nyinflyttningar har betalat priset för. Vi har sett hur man har känt sig tvingad att lämna Holsljunga och kommunen för att söka sitt boende och liv på annan ort för att inget finns att erbjuda här hemmavid. Att då se flik efter flik ur ÖP presenteras utan någon som helst satsning, vision eller god vilja gällandes Holsljunga ses som ett rent hån. Vi kan inte annat än fråga oss om den omtalade "Dolda agendan" faktiskt existerar. Att skolfrågan behandlas som den gör ger extra bränsle till vår frågeställning. Vi anser att man behöver tänka över den signal man ger de byar som ej är berörda av ÖP. Vad vi förstår är exempelvis även Håcksvik en sådan by. Vad ger vi för signaler till invånarna, till potentiella företagssatsningar eller andra som läser ÖP utifrån ett intresse för en specifik by. Inga prioriterade satsningar — en medveten ickesatsning? I så fall VARFÖR?

Kommentar: Översiktsplanen följer boverkets ÖP-modell och ska hjälpa till att prioritera långsiktiga kommunala satsningar, det innebär inte att lokala initiativ inte anses viktiga. Orten behöver inte ha ett utvecklingsområde för att utvecklas, då utvecklingsområdena är kopplade till långsiktiga kommunala satsningar. Det finns inga kommunala områden för fler bostäder i området eftersom det finns många lediga tomter i området. På initiativ av byalaget har även en ny detaljplan för bostäder tagits fram av kommunen och nyligen

.....

fått laga kraft. Vad gäller mark för verksamheter finns även det till försäljning eller möjlighet att bereda till försäljning. I Översiktsplanen finns även utpekade LIS-områden där möjlighet för utveckling av fler bostäder och campingverksamhet är möjlig. För att arbeta fram en vision för området kan träffpunkt vara att tillfälle att samla in synpunkter. Detta kan också vara ett sätt för kommunen och lokalsamhället att tillsammans komma fram till hur Holsljunga med omnejd ska utvecklas. Efter en sådan process bör en värdering göras av vad som bör vara med i Översiktsplan och inte.

Trivselbygden/ Trivab

Utvecklingsstrategi

1.1.3 Lokala kärnor

Orterna Holsljunga, Mårdaklev, Kalv och Håcksvik benämns lokala kärnor. Utveckling i den utsträckning som marknaden efterfrågar.

Det finns flera LIS-områden enligt kartmaterial (2.6) Det kan bli attraktiva lägen för villor och behöver lyftas fram för att det ska kunna bli en efterfrågan på tomtmark.

Kommentar: Noteras

1.2.1 Noder

Där det planeras noder behövs parkeringsmöjlighet för olika fordon, bilar, mopeder, cyklar.

Kommentar: I det utpekade noderna ska pendlingsparkeringar för olika typer av fordon finnas.

1.2.2 Tranportsamband

TRIVAB vill betona hur viktigt det är med allmänna vägar med god bärighet och standard (även 3.3) Kollektivtrafiken är viktig för att ge personer möjlighet att transportera sig till och från andra orter utan tillgång till egen bil. Resor över både kommun- och länsgräns bör lyftas fram i kontakt med kommunalförbund och Västtrafik (även 3.1) Gång- och cykelvägar behöver utökas i och kring varje ort (även 3.2)

Kommentar: Kommunen tar med sig dessa synpunkter till dialog med VGR och Västtrafik. Gång- och cykelleder pekas ut som ett utredningsbehov och ska i ett framtida arbete ses över.

1.3.1 Natur och rekreationsområden

För att göra områden för rekreation och naturupplevelser mer tillgängliga behöver stråk för cykel- och vandringsleder presenteras i kartmaterialet och i text. Vattendragen används för bl a kanotturer under sommaren.

Vid Gräne Gruva mellan Holsljunga och Överlida pågår för närvarande en stor satsning på upplevelseturism. Detta område finns inte med i kartmaterialet.

Kommentar: De cykel- och vandringsleder som finns i kartan är de som kommunen har tillgång till. Finns leder som inte är med i kartan får ni gärna meddela det. Gräne gruva och de vandringsleder som finns där har kompletterats till kartan friluftsliv.

Mark- och vattenanvändning

2.1 Mark- och vattenanvändning – tätort

Vid förtätning av bebyggelse planeras att beakta grönstrukturen för att bevara dess värden. För att bibehålla karaktären på orterna anser TRIVAB att detta ställningstagande är viktigt.

I framtiden kommer sannolikt intresse för odling i odlingslotter att öka. Planera för områden för bär – och grönsaksodling för hushåll i anslutning till bostadsbebyggelse.

Kommentar: Kommunen tar med sig denna synpunkt till framtida arbete.

2.2 Mark- och vattenanvändning – verksamheter

Det finns lediga verksamhetstomter i Holsljunga i anslutning till befintligt verksamhetsområde norr om Holsljunga. De finns inte med i beskrivningen.

I Håcksvik finns idag ett företag med tillverkning av portar. Närheten till Småland är en styrka för företaget. Ytterligare verksamhetsområde i anslutning till befintligt företag föreslås.

I planen är det svårt i kartmaterialet att hitta befintliga verksamhetsområden och de områden som är planerade.

Kommentar: Befintliga områden för verksamheter pekas inte ut i de lokala kärnorna, därför syns inte dessa i Holsljunga eller Håcksvik.

2.4.3 Natur- jordbruksmark

Vad innebär "Enstaka bostadshus på brukningsvärd jordbruksmark kan inte ses som ett väsentligt intresse"?

Vid ex behov av ny bostad för generationsväxling på gård så undrar TRIVAB vad formuleringen medför för ställningstagande vid sökande av bygglov.

Kommentar: Detta innebär att vid sökande av bygglov får byggnader inte placeras på mark som anses vara brukningsvärd jordbruksmark. Ett skäl att få placera hus på brukningsvärd jordbruksmark vore om huset anses vara av väsentligt intresse och det gör inte enstaka bostadshus. I Översiktsplanen pekas jordbruksmark ut och kommunen är restriktiv kring att bygga på potentiellt brukningsvärd jordbruksmark. På den mark som ingår i kategorin öppenmark görs en bedömning från fall till fall.

Svenljungabygdens naturskyddsförening

1. Vi har önskemålet att i framtiden presenteras viktiga planer för oss medborgare på ett sätt som gör att alla kan tillgodogöra sig informationen. Alla har inte dator och det var svårt att leta sig fram till planen. Att besvara planen var också tekniskt svårt detta har också gjort att vi sinkats och lämnar förts nu våra kommentarer.

Kommentar: Kommunen anser att informationen är som mest tillgänglig då den finns digitalt. Kommunens samhällsstrateg har funnits till hjälp om problem har uppstått och möjligheterna att lämna in sina synpunkter på var många. Det var tillåtet att lämna in via det digitala formuläret, epost eller brev. Synpunkter måste enligt lag komma in skriftligt, med tanke på det har många möjligheter tillhandahålls. Kom gärna med förslag på hur vi kan förbättra vår medborgardialog!

2. Generellt vill vi peka på att strandskyddet även fortsättningsvis behöver följa de beslut som är tagna på riks. Vi vill att vi avstår från att bygga på åkermark. Vattnet är viktigt och vi bör tillse att inte gifter eller annat tillförs. Skogen behöver skötas på ett sätt som gör att det finns fina tätortsnära skogar och skogar med träd som tar till sig CO2. De planer som politiker i kommunen tagit bl a om vindkraft är viktigt att de finns med i original version.

Kommentar: Kommunen följer beslut som tas både för strandskydd och byggnation på brukningsvärd jordbrukmark. Kommunen är en stor skogsägare och håller på att ta fram en skogsstrategi för att arbeta mer med skötsel kring våra skogar.

3. Till vår förvåning ser vi att det planeras att byggas alldeles för nära sjön Såken. Strandskyddet är ju 100m idag och det finns ingen tidigare bebyggelse utan det är ett rekreations område som lätt kan försvinna. Där finns både växter och fåglar som det är angeläget att skydda inför framtiden.

Kommentar: I området finns inga dokumenterade höga naturvärden eller arter som bör skyddas. Området är idag utpekat LIS-område och har sedan LIS-planen antogs varit utpekat område för nya bostäder. Kommunen håller nu på med ett planprogram där vi ser över förutsättningarna för att exploatera området.

4. Det finns flera grustäckor i kommunen. Det är viktigt att kommunen tillser att dessa blir återställda. Bland annat har Skanska en täkt vid Ebbarp som förutom att bli ett sår i naturen vållar boende olägenheter bl a med mycket lastbilstrafik och buller. Detta bör kontrolleras med jämna mellanrum.

Kommentar: Miljöenheten har tillsynsarbete där de ser till att verksamheterna följer de villkor som Länsstyrelsen satt upp i tillstånden. Buller är exempelvis en fråga som styrs i villkoren. Tillsyn genomförs i dagläget en gång per år. Vid avveckling av verksamhet har verksamheten krav på sig att eftersträva biologiska värden som successivt ska öka, kommunen har även möjlighet att villkora hur efterbehandling ska ske.

5. Att minnas vår tidiga historia är viktigt och därför behöver vi ha med dessa platser i vår översiktsplan. Nära Svenljunga tätort finns platsen Vännebo.

Kommentar: Kommunen har bristfälligt underlag vad gäller våra kulturmiljöer, detta ligger som utredningsbehov för framtida arbete.

6. Vi tycker det är anmärkningsvärt att kommunen skiljer orterna i söder åt. Genom att benämna en del som lokala kärnor där "marknaden" ska tillse att det finns utveckling. Kommunen har ett ansvar för hela kommunen. Det är viktigt att det finns t ex tomter och viss kommunal service om marknaden ska bli intresserad. I Högvad bör orterna Holsljunga, Överlida och Mjöbäck bli ett sammanhängande utvecklingsområde.

Kommentar: Översiktsplanen speglar de strategiska satsningarna som kommunen avser att göra fram till 2035. Kommunen har som mål att det ska finnas lediga tomter för bostäder i alla orter. För tillfället finns inga planerade kommunala satsningar i Holsljunga, då det finns många lediga tomter och ett nytt bostadsområde håller på att planeras. För tillfället finns inte någon kommunal mark som kan planeras utan motstående intressen. Det sätter inte stopp för privata initiativ och det säger inte att området inte kommer att utvecklas.

7. Det är viktigt att de som arbetar med planarbetet i kommunen åker ut och ser på de platser som det görs planer över. Utan lokal kunskap missar vi många pärlor som ger oss vår historia, visar vår natur och ger oss rekreation.

Kommentar: I alla ärenden åker ansvarig handläggare alltid ut på plats.

8. I skrivandes stund hittade jag inte naturvårdsplanen som skulle finnas i dokumentet. Var finns den inbakad?

Vi är inte emot vindkraft men vi vill att den läggs vid vägar och fabriker där det redan finns oljud och buller.

Kommentar: De politiska ställningstaganden som fanns i naturvårdsplanen finns med i översiktsplanen under naturmiljö. Andra delar av naturvårdsplanen kommer att finnas på andra platser eller presenteras i annan form. Efterfrågas ett visst underlag som saknas så får ni gärna ta kontakt med kommunen för vidare information.

Hållbarhets studiecirkeln

Det var svårt att leta upp ÖP-Planen. Det var svårt att förstå sig på de korta kommentarerna under de punkter som vi kunde gå in på.

Därför vill gruppen framföra att för demokratins bästa måste större planer presenteras på ett sätt som når fler samhällsmedborgare. Det måste till en bättre information så att fler tar till sig att det finns planer ute att ta ställning till.

Kommentar: Kommunen anser att informationen är som mest tillgänglig då den finns digitalt. Kommunens samhällsstrateg har funnits till hjälp om problem har uppstått. Kom gärna med förslag på hur vi kan förbättra vår dialog med medborgare!

Vi vill ha en hållbar kommun där människor väljer att leva. Vi ifrågasätter därför de kommunala kärnorna och de lokala kärnorna. Vi anser att alla delar av kommunen förtjänar att utvecklas. I de lokala kärnorna sägs endast "marknaden" bestämma vad som händer. Marknaden (både företag och privata människor) tittar efter om det finns samhällsservice och tomter att bygga på. Att lita på marknaden är inte bra för vår kommun. Studiecirkelsgruppen vill särskilt att ni tittar på Holsljunga. Vi anser att alla tre orterna i Högvad (Mjöback, Överlida och Holsljunga) ska behandlas lika och gemensamt bli ett utvecklingsområde. Det ska finnas tomter för byggnation både för personer och fabriker.

Kommentar: Översiktsplanen speglar de strategiska satsningarna som kommunen avser att göra fram till 2035. Kommunen har som mål att det ska finnas lediga tomter för bostäder i alla orter. För tillfället finns inga planerade kommunala satsningar i Holsljunga, då det finns många lediga tomter och ett nytt bostadsområde håller på att planeras. För tillfället finns inte någon kommunal mark som kan planeras utan motstående intressen. Det sätter inte stopp för privata initiativ och säger heller inte att området inte kommer att utvecklas.

1.3.1. Runt Holsljunga badplats finns en slinga att springa längs och en badplats som inte är utmärkt på kartan som ger stora möjligheter för friskvård och rekreation både för tillresta och boende.

1.3.3. Badplatsen i Holsljunga är den finaste badplatsen i kommunen. Där finns även camping. Därför bör den märkas ut.

Kommentar: Lägg till i karta om friluftsliv.

I Hillared runt sjön Såken har kommunen planer på att bygga hus väldigt nära strandkanten. Strandskyddet säger att vi fortfarande ska vara minst 100 meter från sjön innan byggnation. Det finns inga hus som byggts tidigare där. Därför måste de läggas längre upp där det redan avverkats skog.

1.3.1. Här finns både natur och rekreation att vara rädda om. Det finns både växter och fåglar som kommunen måste se till att de skyddas inför framtiden. Se kommunens mål - vi ska lämna en bra miljö till våra barn.

Kommentar: Kommunen håller på att ta fram ett planprogram för området där förutsättningarna för området ska klargöras. Processen är ännu i ett tidigt skede och mer information kommer att komma längre fram.

Vid Svenljunga mot Kinna finns Skanskas grustäkt och även torvbrytning. Vi anser att det är viktigt att kommunen är noggrann och kontrollerar dels buller och andra olägenheter som de boende drabbas av. Det är viktigt att området återställs så att det blir ett grönområde som kan locka till rekreation.

Kommentar: Miljöenheten har tillsynsarbete där de ser till att verksamheterna följer de villkor som Länsstyrelsen satt upp i tillstånden. Buller är exempelvis en fråga som styrs i villkoren. Tillsyn genomförs dagsläget en gång per år. Vid avveckling av verksamhet har verksamheten krav på sig att eftersträva biologiska värden som successivt ska öka, kommunen har även möjlighet att villkora hur efterbehandling ska ske.

Vi vill peka på att kommunen har flera platser med lämningar sedan olika tider i vår historia. Dessa bör vi bevara. T.ex. Vännebo på gränsen mellan Svenljunga/Mark.

Kommentar: Fornlämningar skyddas enligt kulturmiljölagen som syftar till att tillförsäkra nuvarande och kommande generationer tillgång till en mångfald av kulturmiljöer. I lagen finns bestämmelser om ortnamn, fornminnen, byggnadsminnen och kyrkliga kulturminnen, om utförelse och återlämnande av kulturföremål samt om militär användning av kulturegendom. Länsstyrelsen har ansvar för det statliga kulturmiljöarbetet i länet. Kommunen har ett uttalat utredningsbehov att se över våra kulturmiljöer.

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

1. Hantering av bebyggelse längs farligt gods-led

Räddningstjänsten kan inte se (i den digitala ÖP:n, kap 9.4) att det framgår något annat än att Trafikverkets rekommendationer ska följas. Det som bör framgå är att risker kopplat till farligt godstransporter alltid ska hanteras vid planering inom 150 meter från farligt gods-leder, enligt Länsstyrelsens riskhanteringspolicy.

Det är positivt att kommunen ser behovet av att ta fram en översiktlig riskanalys. Räddningstjänsten bistår gärna med rådgivning och sakkunskap i detta arbete. Det bör dock framgå i ÖP att en sådan ska tas fram.

Kommentar: Planen revideras på denna punkt.

2. Hantering av risker för översvämning vid skyfall

Räddningstjänsten noterar att Länsstyrelsen har haft synpunkter i samrådet på att ytterligare utredning behöver tas fram gällande översvämning vid skyfall. Det står inte tydligt i samrådsredogörelsen att sådan utredning behöver tas fram. Räddningstjänsten anser att det är viktigt att hantera lokal översvämning från skyfall vid detaljplanering och

att sådan kartering/utredning är ett välbehövligt underlag. Likt punkt 1 kan inte räddningstjänsten se att ÖP (digitala) har uppdaterats i punkt 9.2 angående skyfall.

Kommentar: Planen kompletteras med informationen om att utredningsbehovet uttrycks under både 9.2 och genomförande - utredningsbehov.

3. Räddningstjänstens bemanning i Svenljunga kommun

Räddningstjänsten noterar att följande text i digitala ÖP:n kap 8.5 "I Svenljunga kommun finns det två stationer, en i Svenljunga tätort och en i Mjöbäck. Båda stationerna har räddningstjänstpersonal i beredskap dygnet runt" visserligen är korrekt (rätt terminologi), men skulle kunna tolkas av den enskilde, som inte nödvändigtvis är bekant med begreppen, som att stationerna är bemannade dygnet runt, vilket inte är fallet. Formuleringen bör ses över så att det ger en rättvis bild, det vill säga att det framgår att stationerna inte är bemannade dygnet runt.

Bemanningsformen "Räddningspersonal i beredskap (RiB)" innebär att stationen inte är bemannad, att personalen har en annan huvudsyssla och beger sig till brandstationen vid larm.

Kommentar: Formulering ändras för att inte skapa missförstånd.

Allmänheten

Privatperson 1

En av kommunens absoluta styrkor är naturvärden. Man kan bo i naturen och ändå ha ganska nära till olika områden. Detta är inte lika tydligt i underlaget utan behöver man komplettera både ändamål och styrning väsentligt.

Alla nuvarande och framtida invånare har olika förväntningar på sin kommun men man kan ganska säkert anta att familjen som söker sitt boende i Lockryd har andra förväntningar än de som väljer sitt boende i kommunens södra halva. I kommunens södra halva finns ett antal mindre orter men också mer kulturmiljöer och stora lugna naturområden. I Lockryd kan man ha ett ganska naturnära boende men snabb access till större städer via LV27, via bil eller de mer frekventa bussarna. Anser att man skall se till att bevara båda dessa värden genom ÖP.

Man bör vara mycket restriktiv med exempelvis vindkraft för en etablering i det utpekade området med riksintressen kommer synas över hela södra kommunhalva, precis som de som står i Tranemo syns långt in i Svenljunga kommun. Det är viktigt för såväl politiker och tjänstemän att det finns tydlig markering här och speciellt om det kommunala vetot är på väg att försvinna.

a) väsentliga delar ur vindbruksplanen som t.ex. begräsningar i maxhöjd (150m) skall vara med i planen.

b) man skärper ljudbegräsningarna till max 35db (normalt 40db) eftersom som stora delar av södra kommundelen.

är ett tyst område i länsstyrelsen definition (finns dokumentation) och då blir påverkan på miljön väsentligt högre.

c) att man kompletterar översiktsplanen så det finns en tydligare ambition att bevara natur och kulturmiljöer i Svenljunga kommun. Det finns ett pågående arbete med en naturplan för kommunen som gått lite i stå pga kapacitetsbrist men de bör finnas hänvisningar till detta arbete och ambitionen i denna ÖP.

Kommentar: Se tidigare kommentar om vindbruk.

Privatperson 2

- Väsentliga delar av vindbruksplanen skall med i Översiktsplanen, speciellt max höjd på 150 m
- Gränsen för max ljudnivå skall vara 35 decibel (istället för normalt 40db) eftersom Örsås med omnejd är klassat som ett tyst område.
- Avståndet bör även ökas från 500 meter till 1000meter. Uppskattar 800meter men det behövs ett längre avstånd.
- Djur och naturliv som finns i området får inte påverkas negativt.

Kommentar: Se tidigare kommentar om vindbruk.

Privatperson 3

Förslaget att bygga ett bostadsområde vid Såken som är i stort sett orörd hittills och dessutom rucka på strandskyddet är till skada för mångfalden av flora och fauna. I området finns fridlysta arter som Revlummel och dvärghäxört. Är emot avskogning vid sjöar och stränder. För vårt klimats skull är behovet av ett miljötänk otroligt viktigt. Har biolog anlitats för genomgång av området?

Varför inte planera bostadsområden vid redan kalhuggna områden? Det tar minst 20 år innan nyplanterade träd kan binda koldioxid. Nuvarande rekreationsområden försvinner med den tänkta planen, finns det från kommunens sida någon plan för rekreation? Hur påverkas fågelskyddsområdet i Såken för skygga arter? Hur påverkas Såkens vatten? Hur undviks samma misstag som vid planerandet av Lockryds Industriområde? Företagens intresse uteblev och området är numera en stenöken.

Informationen har varit bristfällig, många är omedvetna om planen, varför inte utnyttja Hillareds Facebooksida samt BT.

Kommentar: Kommunen håller på att ta fram ett planprogram för området där förutsättningarna för området ska klargöras. Processen är ännu i ett tidigt skede och mer information kommer att komma längre fram.

Privatperson 4

Synpunkterna gäller förslaget till nytt bostadsområde i Mjöbäck. Området är markerat i den nya översiktsplanen och ligger väster om väg 154. Som vi tidigare har påpekat är det markerade området på fastigheten Bosgården 1:38, helt olämpligt som tomtmark. Området är en kvarleva från de gamla planerna och stämmer inte med dagens krav på mark till bostäder. På 70-talet gjordes en provborrning där man konstaterade att det skulle bli allt för dyrt att bereda marken till byggnation, då den mesta delen består av berg. Samhället har förändrats mycket sedan 60-talet, inte minst trafiken på 154:an, men även på infartsvägarna till byn, där det varje dag går många stora tunga transporter till företagen. Företagen i byn har också utökats markant, vilket innebär mer buller och mer miljöpåverkan.

Kommunen skriver, citat: " En viktig uppgift för kommunen är att inom kärnorna uppdatera äldre detaljplaner så att detaljplanerna är mer anpassade för dagens behov samt att skapa en planberedskap" slut citat.

Vi anser att den uppdateringen inte är gjord, dels på grund av markegenskaperna och dels då området till största del består av områden med höga värden. På området finns flera fornminnen, det ena i form av en fossil åker omgärdad av en vacker stenmur. Ången vårdas och gräset slås av manuellt, vilket innebär att den kan klassas som nyckelbiotop, då den har en mycket rik flora och är välbesökt av olika insekter. Den innehåller ett

antal rödlistade arter, av ängsvaxskivlingar, fingersvampar, lavar, fjärilar, bin, humlor och kärleväxter. I skogen runt omkring på området finns rikligt med odlingsrösen, dessa är också fornminnesmärkta. Kommunen skriver i översiktsplanen att det är viktigt att ta tillvara och vårda dessa platser, citat: "Exempel på biotoper som har generellt biotopskydd är alléer, odlingsrösen i jordbruksmark, småvatten och våtmarker i jordbruksmark, stenmurar i jordbruksmark, åkerholmar, källor med omgivande våtmark i jordbruksmark och Pilevallar.

5.9 Ängs- och betesmarker

Ängar och naturbetesmarker förknippas med en rik flora av kärleväxter och har ofta betydelse både för den biologiska mångfalden och för upplevelsen av kulturlandskapet

6.5 Regionalt värdefulla odlingslandskap

Odlingslandskapet är en viktig del av vår historia och har stor betydelse för kulturmiljön på landsbygden. Det småskaliga och mångformiga odlingslandskapet är dock en landskapstyp som är hotad genom bland annat igenväxning och håller därigenom på att försvinna", slut citat.

Det tänkta bostadsområdet består av privat skogsmark, som under årens lopp har vårdats med varsamhet, med tanke på den kulturmiljö som finns. Det har gett gott resultat och idag finns det flera signalarter och rödlistade arter, som tofsmes, entita, spillkråka, gröngöling, kungsfågel och mindre hackspett, men även häckande kattuggla.

Om området skulle bebyggas skulle det även försvåra skogsbruket, då utfartsvägen för virket finns rakt igenom området. Det är inte tillåtet att hantera och lägga virke utmed stora vägen 154:an. Därför måste detta ske på samma plats som idag. Det aktuella området ligger utmed väg 154, som idag är klassad som primär led för farligt gods. Den tunga trafiken har ökat markant, under senare år. Det finns även stor risk för buller, då det ligger inom zonen för buller risk, men också markvibrationer, vilket man tydligt kan höra och känna när man befinner sig i området. Vibrationerna från den tunga trafiken, som kör förbi på 154:an, fortplantar sig i marken och till berget. Riskerna finns också att man i framtiden behöver bygga ut vägen och då blir påverkan ännu större. I anknäring till det markerade bostadsområdet, finns ett stort industriområde, som skapar en bullersam miljö och nu planeras det enligt den nya översiktsplanen, även ett nytt område för utbyggnad av verksamhet, detta kan skapa ännu mera buller.

Vi anser att kommunen brister i sitt ansvar när det gäller planering av tomtmark när man, å ena sidan skriver att man ska värna om att, citat: "Skogen är också viktig för biologisk mångfald och många hotade arter är knutna till skogsekosystem. För Svenljunga som en offentlig ägare av skogsmark är det viktigt att ta hänsyn till alla dessa intressen och värden i skogen" slut citat, men å andra sidan, tycker kommunen enligt översiktsplanen, att det här är ett skogsområde som ska exploateras. Är det kanske bara kommunal mark man ska visa sådan hänsyn?

Vi anser att det tilltänkta området ska plockas bort som tomtmark, från översiktsplanen. Som det är nu, känns det som att man valt att låta området ligga kvar, för att det finns med på de gamla planerna sedan 60-talet. Då slipper man arbetet med att hitta nya områden.

Kommentar: Området tas bort från förslaget och i detta stadie av processen så tillförs inga nya områden.

Privatperson 5

- Arbeta för att miljöförstörande verksamhet som naturgrustäkt, torvtäkten, etc. avvecklas och restaureras för att skydda Svenljungas grundvattentäkt och hållbar utveckling för miljö med god hälsa.
- Områden kring Ebbarp/Grimstorp bör vara tystområde alt. och bli riksintresse för naturvård eller naturreservat, tex. med Naturum.

- En grönkil bör finnas i Svenljunga kommun västra om Svenljunga, på båda sidor av väg 156, mot gränsen till Mark och Borås kommuner, där stort opåverkat tystare område med riksintresse för friluftsliv och miljö med värde för natur-, kultur- och historia finns.
- Ingen vindkraft eller miljöstörande verksamhet i kommunen, framförallt området i denna gröna kil.
- Arbeta för att väg 156 från Svenljunga mot Skene i Mark får bulleråtgärder, bättre trafiksäkerhet, minskar trafiken och att godstrafik omkörs/vänds till exempel via Borås på befintlig och bättre väg.

Kommentar: Kommunen arbetar med tillsyn av miljöfarliga verksamheter. Området kring Ebbarp/Grimstorp ligger en bit från utpekade område för "Stort opåverkat område" på grund av de verksamheter som finns där idag. Kommunen tar med åsikterna kring väg 156 till samarbeten med region och trafikverk. Se tidigare kommentar om vindbruk.

Privatperson 6

Vi anser att betydande delar av vindbruksplanen måste föras in i översiktsplanen, däribland max höjd 150 m. Vi anser också att max ljudnivå från ev. vindkraftsverk bör följa det lägre riktvärdet, 35 dBA, i områden med lågt bakgrundsljud, vilket är fallet i stora områden. Som referens mättes långtidsmedelvärdet på ljudnivån vid Mossatorpet, Strömsfors, till 26.5 dBA under 2008 (vi saknar diarienummer, men mätrapport inkom till Svenljunga kommun 090111 i ärende Vindkraftsverk vid Risa 1:1)

Kommentar: Se tidigare kommentar om vindbruk.

Privatperson 7

Fornlämningen Vännebo krigsbytesofferplats är aldrig uppmärksammas och oförtjänt bortglömd. Platsen är förvisso arkeologiskt undersökt vid ett par tillfällen, det var främst under Finnestorp projektet, med anledning att dessa fornlämningar är samtida. Dessutom har det stått en runsten på en av de två stora tvillinggravarna. Stenen togs ned 1902 av byborna och ligger över en vägtrumma på en grusväg en bit från fornlämningen. Fornlämningen bör prioriteras hos ansvariga myndigheter och rustas upp, med all betänklig fornvård. Fornlämningen är skadad och vårdslöst hanterad. Såsom gravar borttagna. Mer finns, det tar jag muntligt när vi träffas.

Det är hög tid att levandegöra och uppmärksamma den här unika fornlämningen i Svenljunga kommun. Vännebo krigsbytesofferplats bör bli uppmärksammas som sevärdhet inom kulturarvet och inom turismen. Fornlämningen bör vara ett Riksintresse. Fornlämningen är av sådan art att den är unik inom vårt kulturarv och tidiga historia under järnåldern i Västsverige.

Kommentar: Länsstyrelsen har ansvar för det statliga kulturmiljöarbetet i länet, och kan besluta om vilka ingrepp som tillåts för enskilda fornlämningar i ett län. Fornlämningar skyddas av kulturmiljölagen (1988:950) (KML). Kommunen har bristfälligt underlag vad gäller våra kulturmiljöer, detta ligger som utredningsbehov för framtida arbete.

Privatperson 8

De som bor eller har fritidshus i vår kommun uppskattar den vackra naturen och tystnaden. Det finns ingen som vill köpa en villa eller ett fritidshus, som ligger så till, att man ser ett eller flera vindkraftverk. En villa eller fritidshus som ligger så nära att man hör ljudet från vindkraftverken blir osäljbart och om vindkraftverk ligger inom synhåll från huset, så sjunker värdet ordentligt. Eftersom det är viktigt att verka för att befolkningen i kommunen ökar, så är det en god ide att på alla sätt tillse att man inte förstör de värden som nu finns.

Efter att ha läst igenom förslaget till översiktsplan, så har jag sett att det inte finns något skrivet om max höjd för vindkraftverk. I nu gällande vindbruksplan är maxhöjden 150 meter och denna höjd måste införas i den nya planen, så man fortsättningsvis skyddar ovan nämnda värden.

Kommentar: Se tidigare kommentar om vindbruk.

Privatperson 9

Som markägare har vi tidigare påpekat att det markerade området på fastigheten Bosgården 1:38, är helt olämpligt som tomtmark. Området är en kvarleva från de gamla planerna och stämmer inte med dagens krav på mark till bostäder. På 70-talet gjordes en provborrning där man konstaterade att det skulle bli allt för dyrt att i bereda marken till byggnation, då den mesta delen består av berg. Samhället har förändrats mycket sedan 60-talet, inte minst trafiken på 154:an, men även på infartsvägarna till byn, där det varje dag går många stora tunga transporter till företagen. Företagen i byn har också utökats markant, vilket innebär mer buller och mer miljöpåverkan.

Kommunen skriver, citat: " En viktig uppgift för kommunen är att inom kärnorna uppdatera äldre detaljplaner så att detaljplanerna är mer anpassade för dagens behov samt att skapa en planberedskap" slut citat. Vi anser att den uppdateringen inte är gjord, dels på grund av markegenskaperna och dels då området till största del består av områden med höga värden. På området finns flera fornminnen, det ena i form av en fossil åker omgärdad av en vacker stenmur. Ången vårdas och gräset slås av manuellt, vilket innebär att den kan klassas som nyckelbiotop, då den har en mycket rik flora och är välbesökt av olika insekter. Den innehåller ett antal rödlistade arter, av ängsvaxskivlingar, fingersvampar, lavar, fjärilar, bin, humlor och kärlväxter. I skogen runt omkring på området finns rikligt med odlingsrösen, dessa är också fornminnesmärkta.

Kommunen skriver i översiktsplanen att det är viktigt att ta tillvara och vårda dessa platser, citat: "Exempel på biotoper som har generellt biotopskydd är alléer, odlingsrösen i jordbruksmark, småvatten och våtmarker i jordbruksmark, stenmurar i jordbruksmark, åkerholmar, källor med omgivande våtmark i jordbruksmark och Pilevallar.

5.9 Ängs- och betesmarker

Ängar och naturbetesmarker förknippas med en rik flora av kärlväxter och har ofta betydelse både för den biologiska mångfalden och för upplevelsen av kulturlandskapet.

6.5 Regionalt värdefulla odlingslandskap

Odlingslandskapet är en viktig del av vår historia och har stor betydelse för kulturmiljön på landsbygden. Det småskaliga och mångformiga odlingslandskapet är dock en landskapstyp som är hotad genom bland annat igenväxning och håller därigenom på att försvinna", slut citat.

Det tänkta bostadsområdet består av privat skogsmark, som under årens lopp har vårdats med varsamhet, med tanke på den kulturmiljö som finns. Det har gett gott resultat och idag finns det flera signalarter och rödlistade arter, som tofsmes, entita, spillkråka, gröngöling, kungsfågel och mindre hackspett, men även häckande kattuggla. Om området skulle bebyggas skulle det även försvåra skogsbruket för markägaren, då utfartsvägen för virket finns rakt igenom området. Det är inte tillåtet att hantera och lägga virke utmed stora vägen 154:an. Därför måste detta ske på samma plats som idag. Det aktuella området ligger utmed väg 154, som idag är klassad som primär led för farligt gods. Den tunga trafiken har ökat markant, under senare år. Det finns även stor risk för buller, då det ligger inom zonen för buller risk, men också markvibrationer, vilket man tydligt kan höra och känna när man befinner sig i området. Vibrationerna från den tunga trafiken, som kör förbi på 154:an, fortplantar sig i marken och till berget. Riskerna finns också att man i framtiden behöver bygga ut vägen och då blir påverkan ännu större. I

anknytning till det markerade bostadsområde finns ett stort industriområde, som skapar en bullersam miljö och nu planeras det enligt den nya översiktsplanen, ett nytt område för utbyggnad av verksamhet, detta kan skapa ännu mera buller.

Vi anser att kommunen brister i sitt ansvar när det gäller planering av tomtmark när man, å ena sidan skriver att man ska värna om att citat: "skogen är också viktig för biologisk mångfald och många hotade arter är knutna till skogsekosystem. För Svenljunga som en offentlig ägare av skogsmark är det viktigt att ta hänsyn till alla dessa intressen och värden i skogen" slutcitrat, men å andra sidan tycker kommunen enligt översiktsplanen att det är ett skogsområde som ska exploateras. Är det kanske bara kommunal skogsmark man ska visa sådan hänsyn? Vi anser att det tilltänkta bostadsområdet ska plockas bort från översiktsplanen. Som det är nu, känns det som att man valt att låta området ligga kvar (utan uppdatering), för att det finns med på de gamla planerna sedan 60-talet. Bekvämt, då slipper man arbetet med att hitta nya områden. Det finns ingen brist på lämplig mark för tomter i Mjögback, men man borde kanske ge sig ut på plats och se och undersöka verkligheten lite bättre. Prata och diskutera med orsbfolkningen och markägare.

Kommentar: Området tas bort från förslaget och i detta stadie av processen så tillförs inga nya områden.

Låna vår samhällsstrateg

Beskriv platsen	Förslag på förändring/förbättring	Ange information om önskad förändring/förbättring
Svedjan Svenljunga ....dagis	Jag ser inte på plankartan att det blir dagis på svedjan,.Varför?	Skicka bygglovet till oss som bor där .O när skall det byggas o till vilken kostnad.
Mårdaklev	INGEN VINDKRAFT HÄR !!!!!!!!!!!	INGEN VINDKRAFT HÄR !!!!!!!!!!!
Källeredvägen i Sexdrega	Mycket trafik utmed vägen eftersom det är en väg som förser stora delar av södra Sexdrega, avlasta Källeredsvägen på något sätt, kanske en överfart eller liknande som kapar mindre trafik på Källeredvägen	
Näset i Överlida	Utöka det utbyggnadsområde som man har pekat ut där.	Området borde vara större så att man får plats med fler bostäder. Så kan man använda den första infarten vid kyrkan.
Överlida	Arbeta för ett mer varierat utbud av bostäder	Idag finns mycket villa bebyggelse men det behövs boende för alla. Unga som behöver ett första boende till äldre som vill bo tillsammans.
Näset i Överlida	Utbyggnadsområdet behöver prioriteras först, före de andra utbyggnadsområdena i Överlida	
Lediga tomter generellt	Många vet inte att det finns lediga tomter i orterna, det borde kommunen uppmärksamma på något sätt.	Tex. Höjdstigen i Överlida och lucktomter i Mjögback

Riksintresse för vindkraft i närhet till Överlida och Mjöback	Arbeta för att det ska vara längre avstånd från byggnation till eventuella vindkraftverk.	Kommunen bör arbeta för att det inte blir vindkraft inom utpekad riksintresse.
Alla kommunala kärnor	Kommunen bör formulera vilken servicenivå de vill ha i de kommunala kärnorna	Visionärt bör man kunna veta vilken vision kommunen har för servicenivån i de kommunala kärnorna. Kan man räkna med att det finns skola, förskola mm.
Kollektivtrafik över kommungränsen	Vi vill att kommunen arbetar med att samarbeta tillsammans med Västtrafik och Hallandstrafiken så att kollektivtrafiken över kommun/länsgränsen inte försämras.	Det är viktigt att det ska finnas möjlighet att ta bussen från överlida/mjöback till ullared/älvsered. Vi vill inte ha försämrade förbindelser. Det är viktigt för utvecklingen av orterna längs med 154an nära kommungränsen.
Bostäder i Mjöback	Arbeta för ett mer varierat utbud av bostäder för alla människor och behov.	Både äldre och yngre ska ha möjlighet att bo kvar. Oavsett om man vill ha en liten hyresrätt eller en villa så ska det finnas det på orterna.
Lockryd	I Lockryd på 27an behöver en stor cirkulationsplats byggas. Så all trafik inifrån Lockryd samt från Hillared och det tänkta industrirådet lätt ska komma ut. För att fler företag smidigt ska kunna ta sig in och ut på 27an. Likaså bussarna förstås.	En cirkulationsplats är ett miljövänligare alternativ. Då lite trafik blir stående på tomgång i x antal minuter. Trafiken flyter på bättre.
Örsås	Vi skulle önska att en lägenhetslänga byggdes här i Örsås.	För att förenkla generationsskiften. Gamla kan flytta från sina hus men inte från byn. Ungdomarna kan flytta hemifrån men fortfarande stanna i sin närbygd. Andra som är nyfikna på Örsås kan flytta in och prova om det känns ok innan man löper ett hus.
Södra delen av kommunen	Naturvårdsintressena (enligt utvecklingsstrategin i södra delen av kommunen) sätter stopp för ny exploatering, det gör att människor kommer att flytta från dessa delar av kommunen.	
Södra delen av kommunen	Bygga i strandnära lägen i de natursköna områdena	
Hela kommun	Titta över områden som passar för byggemenskaper/ småhusbyar	
Kalv	Utred översvämningssområde kalv	
Hela kommunen	Vi behöver bli fler!	

Ebbarp/Grimstorp	Området bör bli ett tyst område eller område för riksintresse naturvård/friluftsliv eller naturreservat	
Stort område mellan svenljunga, Mark och Borås kommuner	En grönkil bör finnas i Svenljunga kommun mot gränsen till Mark och Borås kommuner.	
Ebbarp/Grimstorp/Hela kommunen	Ingen vindkraft i kommunen och framförallt området kring Grimstorp/ Ebbarp	
Väg 156 från Marks kommun till Svenljunga	Arbeta för att väg 156 får bulleråtgärder och att godstrafik minskar	
Torvtäkten i Ebbarp	Arbeta för att torvtäkten avvecklas och restaureras för att skydda Svenljungas grundvattentäkt.	
Utöka LIS-område	Ta med åkern mellan kyrkan och campingen för utveckling av campingverksamheten	
Tomten vid ån som varit på förslag bygga bostäder	Önskar kommunala bolaget Svenbo ska bygga billiga och handikappsvänliga bostäder här. Denna tomt ligger mycket centralt.	Bebygg tomten vid ån med billiga och handikappsvänliga lägenheter! Många av oss pensionärer skulle velat köpa lägenheter i höghuset men har inte råd för vi har inget hus att sälja
Skanskatomten	Önskar Svenbo som ju är ett kommunalt bolag ska bygga billiga och handikappsvänliga lägenheter här! lägenheter här. Centralt belägna enheter där! Vi är många pensionärer som gärna hade köpt en lägenhet i höghuset men inte har ekonomiska ter här.	Nybyggnation lägenheter på Skanskatomten
Kinds GK mm	Förstår inte varför inte våra idrottsplatser, ex.vis Kinds GK finns med?	
Vindbruk	Mer begränsningar från vindbruksplanen borde föras in i översiktsplanen	
Avfarter från väg 154 till Örsås	En av avfarterna till Örsås från väg 154 ska tas bort, den avfart som ska vara kvar behöver ett vänstersvängfält.	
Örsåsgården	Bygdegården finns inte med i kartan, är en viktigt plats för byborna. Inte bara i Örsås utan alla bygdegårdar i kommunen.	
Svenljunga kommun	Max höjd på vindkraftverk på 150 meter	Önskan om max höjd på 150 meter för Vindkraftverk

Avfartsväg från 154 in till Örsås	En refug vid avfarten in till Örsås från väg 154	En refug vid avfarten in till Örsås från väg 154
Hillared - Såken	Såken är relativt orörd hittills och dessutom rucka på strandskyddet är till skada för av både flora och fauna. I området finns fridlysta arter som revlumner och dvärghäxört. Nuvarande rekreationsområde försvinner.	Bostadsområde vid redan kalhuggna områden? Påverkan av Såkens vatten o fågelskyddsområde? Finns plan på rekreationsområde?
Mårdaklev	Att Mårdaklev tar plats som kommunal kärna.	Ta till vara på den potential som finns i Mårdaklev. Orten ligger på gränsen till Hallands län där det finns stora möjligheter till arbete.
Mårdaklev	För helhet i ÖP	Skolorna bör vara med i ÖP.
Mårdaklev	Utveckla bussförbindelser	Utveckla bussförbindelse ihop med Hallandstrafiken för att underlätta transporter söderut. Förslagsvis en förbindelse Älvsered-Mårdaklev-Åtran.
Mårdaklev	Underlätta levnadsvillkoren	För att kunna erbjuda ett attraktivt friluftsliv i Mårdaklev med omnejd måste det finnas någon slags kommunal service för att det ska kunna bo människor här som driver denna turistnäring och håller området levande.
Mårdaklev	Klev med omnejd	Skydda naturvärdena i området från byggnation av vindkraftverk.
Mårdaklev	Marknadsföring av tomter	Se till att de kommunala tomterna hålls röjda och skylta upp tomterna så att det syns att det finns lediga tomter för nybyggnation.
Gamla järnvägen mellan Holsljunga och Överlida	Fortsätt med cykelväg från Mjöback till Holsljunga	
Väg 1530	Väg 1530 borde märkas ut som transportsamband i översiktsplanen	Vägen är viktig i både in- och utpendlingssyfte, plus att många av våra gymnasieelever åker på den dagligen. Jobba för att få sträckan Holsljunga-Strömme ombelagd, istället för att lappa och laga varje vår!
Östra Frölunda	Information rörande vindkraft skall tydliggöras	Låt gällande vindbruksplan även gälla fortsättningsvis, där höjden på verk är maximerad till 150m samt avstånd mellan vindkraftverk och bostadshus minst är 500m för att klara bullergräns

		på 40dBa.
Holsljunga skall naturligtvis vara kommunal kärna!	En fantastisk ort att bo och verka på. Här finns: Förskola, skola, fin idrottshall, expansiva företag, fotbollsplan, multiarena, gym, dans-festplats, kyrka, vandringsleder, 300m badstrand, camping, fiber, Fiskevårdsområde och ett rikt föreningsliv.	Dessutom är både obemannad affär och byahus på gång. Orten är mycket strategiskt placerad. Inom 30min når man alla kommunens orter plus Kinna/Skene, Tranemo/Limmared och Ullared.
Holsljunga verksamhetsområde är inte uttritad	De senaste åren har företag både byggt ut och byggt nytt här. Bra läge utmed 154:an, nedgrävd el och fiber. Förtjänar åtminstone att vara med i översiktsplanen.	
Holsljunga	Klassa Holsljunga som en kommunal kärna	
Vännebo	Området kring Vännebo är intressant ur kulturmiljö synpunkt, borde vara med i översiktsplanen	
LIS-Område	Ha kvar LIS-området kring Ljungsjön	
Holsljunga	Peka ut Holsljunga som kommunal kärna och inte lokal.	
Holsljunga verksamhetsområde	Peka ut verksamhetsområde	
Väggkanten i Holsljunga vid väg 154	Sätt upp skyltar för att marknadsföra de lediga tomter som finns.	
Bron över Ätran söder om Sexdrega	Se till att oskyddade trafikanter kan gå utmed bron vid väg 154.	Många som går utmed vägen på bron för att ta en promenad
GC-väg utmed Svenljungavägen slutar	Fortsätt med GC fram till motionsfabriken.	
Utvecklingsområde bakom skola och kyrkan	Inte ett attraktivt område, reservera istället för utbyggnad av skola	
Högagården	Gör om Högagården till bostadsrätter eller låt skola eller förskola använda byggnaden	
Källeredsvägen	Minska trafiken på Källeredsvägen igenom att bygga en genomfart.	Tex. mellan smedsåsvägen och Källeredsvägen/Myrvägen
Nytt område för bostäder	Attraktivt område för bostäder utmed Ljushultsvägen på vänster sida om man kör från byn. (Stålabo)	

Gångväg mellan Aspvägen och rosvägen	Förbättra gc-väg och belys.	Många använder vägen för att gå till tex. skola.
Gångväg vid källered/roasjövägen	Förbättra möjligheterna för att gå utmed Källeredsvägen och Rosjövägen mot förskolan och idrottsplatsen, gräset måste klippas.	
Cykelbana igenom Sexdrega	Bind ihop cykelbanan på banvallen igenom samhället.	
Södra delen av kommunen	Naturvårdsintressena sätter stopp för ny exploatering i de södra delarna av kommunen och gör att människor flyttar ifrån dessa delar av kommunen.	
Strandnära lägen	Bygg i strandnära lägen, de är attraktiva och det är viktigt att nya bostäder ligger sjönära.	
Hela kommunen	Se över områden som passar för byggemenskaper eller småhusbyar	
Hela kommunen	Vi behöver bli fler och om vi inte satsar på nya bostäder så kommer vi att avbefolkas.	

Interna synpunkter

Mark och exploatering

- 2.2 Mark och Vattenanvändning- Verksamheter: Ny industrimark vid/mot vattenverket Svenljunga?
Kommentar: Det förtydligas i informationsrutan när man klickar på just detta område att det inte handlar om att etablera miljöfarliga verksamheter utan verksamheter som inte motverkar vattenskyddsområdet.
- 2.1 Mark och Vattenanvändning- Tätort: Vill vi inte ha bostadsmöjligheter Lillån/Ätran- Ridklubben i Svenljunga?
Kommentar: Vi lägger inte till några nya områden efter utställningen.
- 2.1 Mark och Vattenanvändning- Tätort: Varför inte bostäder söder om vägen vid stallet på Ljunga 1:6?
Kommentar: Vi håller oss från strandskyddat område och området för översvämning, ras och skredrisk.
- 2.1 Mark och Vattenanvändning- Tätort: Varför inte bostäder mittemot (öster) Skanskafastigheten enligt visionsfilmen?
Kommentar: Området är utpekad som bef tätort där det finns möjlighet att komplettera och förtäta befintlig bebyggelse. Vidare planering får lägga grunden för områdets utveckling.
- Hänsyn och värden 3.2 Gång och cykeltrafik: Ska verkligen GC-vägar och motionsspår märkas ut likadant?

Kommentar: I kartan över friluftsliv är motionsspåren särskilt utpekade men i transportsystem märks de ut på samma sätt.

- VG2020 Mål för Västragötalandsregionen, finns det något nytt på gång?
Kommentar: VG2020 gäller till och med 2020, under 2020 tas en ny regional utvecklingsstrategi fram och kommer att antas under första regionfullmäktiges sammanträde 2021. Information om detta läggs till under VG2020 i Översiktsplanen.

Årlig uppföljning- kontinuerlig översiktsplanering. Bör inte markreserven vara med där?

Kommentar: Markreserven bör vara med i den årligt uppföljningen för att vi ska kunna se vad vi har. Detta dokumenteras i uppföljningsdokument.

- Utredningsbehov: Eftersom det inte står något om skogsstrategin i ÖP:n så kanske den ska stå under utredningsbehov (eller någon annanstans)?
Kommentar: Informationen om skogsstrategin läggs till under 2.4.4. Natur – skog.
- 1.1.5 Utvecklingsområde: Varför är inte Hillared med (Såken) och större ev. ända till Lockryd?
Kommentar: Ny FÖP för Sandsjön-Lockryd föreslås i och med att FÖP Lockryd anses inaktuell. Avgränsningen för det arbetet är inte beslutat.
- 1.2.2 Transportsamband: Är vi positiva till att delfinansiera?
Kommentar: Det är de politiska åsikterna som uttryckts i arbetet med Översiktsplanen.
- 1.2.2 Transportsamband: Teckenförklaringen, vad är skillnaden mellan ljusblå och mörkblå
Kommentar: Beroende av vilket samband de har så har de fått olika färg. Regionalt, kommunalt eller lokalt. Detta förbättras så att det finns med i informationsruta och teckenförklaring.
- 8 Samhällsviktiga funktioner: Teknisk försörjning: Fiber
Kommentar: Inlagt under 8.6
- Vad betyder: Vid planering av ny tätort utgår kommunen ifrån att viktiga målpunkter ska kunna nås med gång- och cykeltrafik?
Kommentar: Formuleringen betyder att i kommunens planering av nya områden ska viktiga målpunkter kunna nås med gång och cykel.
- 2.2 Mark och Vattenanvändning- Verksamheter: Behöver kanske komplettera texten som står idag: Det finns även ledig mark för verksamheter i Svenljunga tätort och på ytterligare ett antal platser kommunen (vi kan väl skriva vilka)
Kommentar: Texten kompletteras med att Hillared, Holsljunga och Mjöbäck har ledig mark för verksamheter.
- Hänsyn och värden 3.2 Gång och cykeltrafik: Kartan över Svenljunga. Jag blir inte klok på vad som är med, varför finns inga gångvägar/ smala trottoarer, saknas en del GC-vägar utmed 156, mer nytt utmed gamla Boråsvägen.
Kommentar: Kartan visar de registrerade och inritade GC-vägar som finns i databasen, de som inte finns är inte inritade.
- Strategi för framtida markinköp (område kring våra samhällen)
Kommentar: Område runt tätorterna läggs till i planförslag under utvecklingsstrategi – bebyggelse för att ge stöd till kommande markinköp för orternas utveckling.

-
- 2.3 Mark och Vattenanvändning Lokala Kärnor. För framtida strategiska inköp och utveckling enligt attraktivt boende bör även Kyrkbyn markeras i lokal kärna.
Kommentar: Kyrkbyn läggs till Holsjungas kommunala kärna.
  - 2.6 LIS Varför är ett LIS-område i Holsjunga borttaget. (Ljungsjön)
Kommentar: LIS-område Ljungsjön läggs till antagandehandlingarna.

Utkast

Redovisning av justeringar efter utställningen

- Formuleringsändringar enligt förslag av inkomna synpunkter.
- LIS-områdena kompletteras med att naturinventering ska genomföras innan större exploatering sker som kan komma att påverka omfattningen av den tänkta utvecklingen. Lägg till under Anmärkningar från LST.
- Till utredningsbehov läggs konsekvensanalys för översvämning till följd av skyfall till.
- Kartan förbättras, miljöfarliga verksamheter läggs till och användning av LSTs riskpolicy läggs till.
- Formuleringen: "Schablonvärde för bebyggelseförbud inom 130m från 400 kV ledning, Vid exploatering inom 130m från 400 kV ledning krävs magnetfältberäkning." Lägg till i karta.
- Antalet stationer ändras i tåg 2035 ändras enligt förslag.
- I beskrivningen av utvecklingsområdet förtydligas att kommunen avser nya möjligheter för bostäder, handel och service.
- Medborgarhus/bygdegårdar läggs till på karta och en beskrivning kring mötesplatser läggs till under samhällsviktiga funktioner.
- Under "här skapar vi det godaste livet" uppdateras kommunfullmäktiges mål till de gällande.
- Till transportsamband läggs vägen från Håcksvik till Mårdaklev, via Kalv och väg 1574 Svenljunga via Örsås mot Småland.
- Friskvårdsanläggningar läggs till under friluftsliv.
- "Energi- och klimatstrategi" läggs till listan över utredningsbehov.
- Gräne gruva och de vandringsleder som finns där har kompletterats till kartan friluftsliv.
- Planen revideras med formuleringen kring risker kopplat till farligt godstransporter alltid ska hanteras vid planering inom 150 meter från farligt gods-leder, enligt Länsstyrelsens riskhanteringspolicy.
- Badplats vid Holsjön och promenadstråk läggs till i karta om friluftsliv.
- Planen kompletteras med informationen om att utredningsbehovet uttrycks under både 9.2 och genomförande - utredningsbehov.
- Formulering kring SÄRF ändras för att inte skapa missförstånd.
- Område för ny tätort i Mjögåsa tas bort från förslaget.
- Ny tätort på näset i Överlida förstoras något pga. bättre utnyttjande av marken.
- Det förtydligas om etablera miljöfarliga verksamheter i informationsrutan om ny verksamhet i Svenljunga tätort utmed Spolaregatan.
- VG2020 gäller till och med 2020, under 2020 tas en ny regional utvecklingsstrategi fram och kommer att antas under första regionfullmäktiges sammanträde 2021. Information om detta läggs till under VG2020 i Översiktsplanen.
- Texten kompletteras med att Hillared, Holsljunga och Mjögåsa har ledig mark för verksamheter.
- Informationen om skogsstrategin läggs till under 2.4.4. Natur – skog.
- Inlagt under 8.6 läggs information om fiber till.
- Kyrkbyn läggs till Holsljungas kommunala kärna.
- LIS-område Ljungsjön läggs till antagandehandlingarna.
- FÖP Lockryd slutar att gälla vid antagande av denna version av ÖP
- Förtydligande angående ny tätort Sexdrega, området gäller för skola. Detta område ligger nära reningsverket. 200 m skyddsavstånd förespråkas.
- Ånglarp ändras till Moga return
- Ändring av beskrivning under kontinuerlig planering av arbetet framåt med planeringsstrategi enligt lagändring 1 april 2020
- Formulering kring vindbruk preciseras.